

bb 48. a román nagykövet fogadása

t fe/gk-Lm la

1965. január 12.

a román népköztársaság kikiáltásának 17. évfordulója alkalmából minail rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete kedden este filmbemutatóval egybekötött fogadást adott a gundel-étteremben. a fogadáson megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter, tausz jános belkereskedelmi miniszter, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, kiss károly, az elnöki tanács titkára, puja frigyos, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, továbbá a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a honvédelmi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, politikai, gazdasági és kulturális életünk számos ismert képviselője. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

a megjelentek nagy tetszéssel fogadták a románia természeti szépségeit, valamint az ország gazdasági fejlődését bemutató színes dokumentumfilmeket./mti/

- v é g e -

20.50/a

- 28 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Béni utca 6-7. Telefon: 100 400, 100 500
A szerkesztési és kiadási a vezetői rész

mti bel földi hírek

1965. január 13.

bb 1. aiszkhülosz, krlezsa és illés endre darabjait próbálják a nemzeti és a katona józsef színházban

i s/tm szb fm

1965. január 13.

a nemzeti színház művészei három bemutatóra készülnek.

a nagymező utcai épületben marton endre főrendező vezetésével megkezdődtek aiszkhülosz: oresteia című tragédiájának próbái. a művet jánossy istván fordította. a diszleteket borsos miklós szobrászművész, a jelmezeket pedig vágó nelly tervezte. a tragédiához szokolay sándor szerzett kísérőzenét. a tragédiában a társulat legkiválóbb művészei lépnek színre. klytemnestrát mezei mária alakítja. az első részben színrelépő kórus karvezetője major tamás, a második szín női kórusát mészáros ági vezeti, az utolsó részben pedig berek kati a karvezető. az előadás többi főszerepét máthé erzsi, sinkovits imre, kohut magda, somogyi erzsi, básti lajos, lukács margit, tyll attila és sztankay istván alakítja. az oresteia premierjét február 26-án tartják.

két nappal az oresteia premierje előtt mutatja be a társulat - ugyancsak a nagymező utcában - illés endre: az idegen című, mai témaú színművét. a darabot tatár eszter rendezi. a diszleteket bakó józsef, a jelmezeket laczkovich piroska tervezi. az olvasópróbát már megtartották, s jelenleg a rendező-próbák folynak. a színmű főbb szerepeit timár éva, gelley kornél, agárdi gábor, pap éva, gyórfy györgy, horkai jános, raksányi gellért és őze lajos játssza. premier: február 12-én.

a katona józsef színházban miroszlav krlezsa jugoszláv író léda című drámáját próbálják. az előadást vendégként bojan stupics, a belgrádi atelier színház művészeti vezetője rendezi. 1958 január 29-én az ő rendezésében mutatta be a nemzeti színház a nagyszabású trilógia első részét „glembay ltd., címmel. a múlt év tavaszán pedig ugyancsak az ő rendezésében tűzte műsorára a madách kamara színház a második részt, az agóniát. pontosan az első nemzeti színház-beli krlezsa bemutató hetedik évfordulóján, január 29-én mutatják be a katona józsef színházban a trilógia utolsó, „léda, című darabját. a főbb szerepeket kálmán györgy, ungvári lászló, váradi nédi, bara margit, kállai ferenc és major tamás alakítja. a diszleteket maga a rendező tervezi. a jelmezeket nagyajtai teréz állítja össze. /mti/

- -

- 1 -

bb 2. megjelent a film kislexikon

1 ms/gk-Lm zs

1965. január 13.

az akadémiai kiadó gondozásában megjelent a csaknem ezer oldal terjedelmű, mintegy másfél ezer képpel illusztrált film kislexikon.

népszerű formában pontos adatokat közöl a filmművészet fejlődéséről, jelentős egyéniségeiről, legáltalánosabb esztétikai fogalmairól és technikai problémáiról. mintegy 3000 film-művész /színész, rendező, operatőr, forgatókönyvíró és film-esztéta/ életrajzát közli, s áttekintést ad a főbb filmgyártó országok filmművészetéről. ismerteti a fontosabb filmfesztiválokat, filmdíjakat, a világ filmgyártásának főbb adatait is. külön jegyzék összegezi a cikkekben szereplő körülbelül 12 000 filmet és az egyes irodalmi művek filmfeldolgozásait./mti/

bb 3. tavasz a télben: kinyílt a hóvirág a sopron környéki erdők tisztásein

vid ká/tr-Lm La

1965. január 13.

egy héttel ezelőtt még igazi tél tombolt az ország nyugati részén. a sopronkörnyéki erdőkben a hóesés és a szélvihar következtében járhatatlanná váltak az erdei sétányok, utak. a hóvihart követő enyhe napok hatására ezen a héten teljesen megváltozott a soproni erdők képe. az erdőket ugyan még összefüggő hótakaró borítja, de a fertő menti dombok déli lankáin a tisztáson már csak hófoltok láthatók. a déli lejtőkön szokatlanul korán megjelent a tavasz hírnöke, a hóvirág. kibontotta szirmait a lővérekben a havasi rózsák is. a rendkívül ritka, védett növényt egy évvel ezelőtt telepítették az osztrák hegységek környékén. a szakemberek most örömmel látják, hogy a havasi rózsák meghonosodott, s teljes díszében pompáznak./mti/

bb 5. kél a zöldborsó dunaföldváron

vid ká/tr-Lm La

1965. január 13.

a dunaföldvári alkotmány tsz-ben 38 holdon kél a december elején vetett korai zöldborsó. a mostani időjárás kedvez az őszi vetésnek, s ha minden jól megy, kora tavasszal mázsa-számra küldhetik a primorborsót a budapesti piacokra./mti/

- 2 -

MLK

bb 4. husz regény, esztétikai tanulmányok, film- és irodalom-történeti kötetek a magvető könyvkiadó első félévi programjában

1 tf/tr szb fm

1965. január 13.

a témák változatossága jegyében állították össze a magvető könyvkiadó bő termést ígérő programját az év első felére.

a regények sorában körülbelül husz kötet lát napvilágot. andrás lászló „halotti beszéd„ című kisregényének most megírta a folytatását, amely „reménytelen szerelem„ címmel kerül az olvasók kezébe. a mozaik-szerű összeállítás fordulatos történet keretében vizsgálja az ifjúság társadalmi felelősségét, érvényesülési lehetőségeit. kitűnő lélektani és művészetpszichológiai tanulmánynak is beillik kassák lajos következő munkája, az „egy lélek keresi magát„, az írás egy 50 éves - nagy ígéretnek indult - festő küzdelmes életútját, utolsó, tragikus szerelmét mondja el. magyar régész és amerikai milliomosnó különös „versenyfutása„ egy érdekes szoborért - ez a témája kolozsvári grandpierre emil „aquincumi vénusz„-ának. morális problémát vet fel a „kényszerleszállás„, polgár andrás kötete. tersánszky józsi jános „a szerelmes csóka„ című, három regényt felölelő művével lép a közönség elé. a történetek szereplői állatok, s ezek érdekes áttétellel, emberi szemmel és aggyal értékelik a két világháború eseményeit. hogyan ment meg a tisztességes emberek közössége a zülléstől egy hazudozó, alakoskodó fiataalt - erről szól berkesi andrás legújabb regénye, a „huszvések„, égető, megoldásra váró társadalmi problémát elemez baráth endre „lidérc„ című műve: egy családot 1962-ben kilakoltatnak a házából; a család egyetlen „bűne„ - hogy cigány. az író azt taglalja, vajon melyik bizonyul erősebbnek: a megalázott emberek igazságkeresése, vagy a multból itt maradt előítélet? izgalmas történet a „moór és paál„, csurka istván írása, amely két ember kalandos életútját eleveníti fel. hajdani kortársokról - közöttük balázs béláról, cigány dezsőről, rilkéről, romain rollandról, károlyi mihályról - is megemlékezik a most 80 esztendős író, dénes zsófia „gyalog a baloldalon„ című önéletrajzi regénye. „vándortak„ címmel adják közre földéák jános kötetét, amely egy, belső konfliktusokkal teletűzdelt házasság zátonyrafutását meséli el. a felszabadulás utáni élet néhány társadalmi problémáját boncolgatja a „komédiások„-ban hollós korvin lajos. kovai lőrinc „porta nomentana„-ja néző császár korában játszódik, az 1956-os eseményekben tallózik erdős lászló az „egy éjszaka története„-ben, fejes endre „szerelemről boldog éjszakán„ című kötetével jelentkezik, mulatságos, kacagtató történetet olvashatunk az „isten veled atomkor„-ban, feleki lászló írásában, kodolányi jános kiadásra kerülő könyvének címe „süllyedő világ„.

/folyt. köv./

- 3 -

MLK

bb 4. /husz regény,... 1. folyt./- szb

az utánnyomásban megjelenő művek között szerepel barabás tiber „rákóczi hadnagya,, , fejes endre „rozsdatemető,, győry dezső „sorsvirág,, , kodolányi jános „égő csipkebokor,, és németn lászló „égető eszter,, című munkája.

a versbarátokról sem feledkeznek meg a magvető könyvkiadó. gyűjteményes köteteket adnak közre binari sándor, csorba győző, erdélyi józsef, keresztury dezső, kis ferenc, ladányi mihály, mátyás ferenc, niklai ádám, nyerges andrás, pákolitz istván, soós zoltán, váci mihály és jobbágy károly költeményeiből.

a novellairodalomból szintén gazdag termés várható. huszonöt elbeszélést és egy filmnovellát tartalmaz fábián zoltán kötete. kedves történeteket mesél az állatokról fekete istván a „huszon-egy nap,, -ban. a „háttország,, , karinthy ferenc írásának története balatoni fürdőhelyen játszódik a második világháberu idején. negyven év termésének legjava vonul fel nádass józsef „hol alszanak a sirályok,, című kötetében. „... és így irunk mi!,, - ezt a címet viseli bárány tamás irodalmi satirának gyűjteménye.

bizonyára az előzőkhez hasonló sikere lesz a magvető-almanach sorozat 1965. évi első kötetének. izgalmas, szenvedélyes lírai beszámoló csóori sándor „kubai napló,, -ja. forgács lászló „józsef attila és kora,, címmel összeállított tanulmánya részben a költő esztétikai világképének átfogó elemzését adja, részben napjaink esztétikájának időszerű kérdéseit vizsgálja, továbbá mai irodalmunk és a kortárs világirodalom néhány kiemelkedő alkotásának tükrében az intellektuális költészettel foglalkozik.

a felszabadulási jubileum alkalmából a magvető könyvkiadó a filmtudományi intézettel közösen reprezentatív tanulmánykötetet állít össze „huszáves a felszabadult magyar film,, címmel. a feldolgozásra kerülő témák: a magyar film története 1945 után, filmművészetünk irányzatai, legújabb filmjeink dramaturgiája, emlékezés balázs bélára, a magyar filmhíradó és filmriport, a film szerepe a nevelésben. ugyancsak felszabadulásunk 20. évfordulójára jelenik meg egy gazdag esszé-gyűjtemény, az „irodalmunk esztétikai kérdései,, - pándi pál szerkesztésében. a kötet szerzői diószegi andrás, héra zoltán, kardos lászló, király istván, köpeczi béla, rényi péter, szabolicsi miklós, szigeti józsef, tolnai gabonyi és tóth dezső. a kötetből olyan fontos témákról kaphatnak tájékoztatást az olvasók, mint a pozitív hős, a pártosság és a népiség, a műfordítás elvi alapjai, a modernizmus, irodalom és egzisztencializmus, irodalom és politika, erkölcs és dráma, a lírai realizmus, a nemzeti jelleg a művészetben, dogmatizmus és revizionizmus, a szocialista irodalom konfliktus-ábrázolása.

a régi magyar irodalom remekeiből és a modern külföldi irodalom terméséből ugyancsak több kötet lát napvilágot a következő hat hónapban. /mti/

..

- 4 -

mti

bb 6. megalakult a fővárosi emlékműfelügyelőség

1 hi/gk-lm zs

1965. január 13.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának határozata alapján megalakult és megkezdte működését a fővárosi emlékműfelügyelőség. az új szerv feladata a budapest közterületein elhelyezett képzőművészeti alkotások gondozása lesz.

a főváros parkjait, utcáit, tereit több mint kétezer képzőművészeti alkotás - emlékmű, szobor, dombormű, díszkút, emléktábla - díszíti. ezeknek politikai, történelmi, művészet-történeti értéke fel sem becsülhető, csupán előállítási értékük eléri a 250 millió forintot. a pótolhatatlan kincsek gondozásával legutóbb - mellékes feladatként - a budapesti történeti múzeum foglalkozott, amelynek elsődleges tennivalóját, a főváros történetével kapcsolatos tudományos kutatómunkát mindinkább nenezítették a feladatkörébe nem illő közterületi szobrászat problémáit.

a fővárosi emlékműfelügyelőség a fővárosi tanács népművelési osztályának irányításával látja majd el feladatát. /mti/

mti

bb. 7. ismét megindítja a rádió ifjúsági hangverseny-sorozatát - rejtvénypályázattal egybekötött koncertek

i s/tw/gy/fm

1965. január 13.

a magyar rádió újból megindítja rejtvénypályázattal egybekötött „ifjúsági hangversenysorozatát”, -át. február 3-án, március 3-án és 31-én este, majd május 9-én délelőtt sugároznak egy-egy koncertet.

a négy hangverseny témája: a klasszikus tánczene, zenei variációk, a klasszikus irodalom ihlető hatása a zenére és a természet zenei tükrözése. a koncerteken közreműködik a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara, valamint szólistái. vezényel: sándor jános, erdélyi miklós, koródi andrás és bornély gyula.

a rejtvényeket a hangversenyek témaköréhez kapcsolódóan állítják össze. a legjobb pályamunkákat díjazták.

minden egyes fordulóban az első három helyezettet lemez-, vagy könyvvásárlási utalvánnyal jutalmazzák, s az egyes fordulóknál elért pontszámok összesítése alapján a sorozat első három helyezettjét hangversenybérlettel ajándékozzák meg. a rejtvények megfejtését, mint az elmúlt években is, a megadott határidőig írásban kell beküldeni.

a február 3-án jelentkező első stúdió-hangverseny programjában weber-berlioz: felhívás keringőre, j. strauss: mesék a bécsi erdőről és ravel: bolero című műve szerepel./mti/

bb. 8. a legfelsőbb bíróság ítélete a pécsi közlekedési vállalatnál elkövetett visszaélések ügyében

i bc/hné/gy/zs

1965. január 13.

a pécsi közlekedési vállalat 1960-ban megszüntette a villamosjáratokat a városban, s ettől kezdve autóbuszokon bonyolítja le a személyszállítást. a színelőadások munkák bérének elszámolásával kapcsolatban és egyéb módokon sorozatos visszaéléseket követett el szabó béla a pécsi közlekedési vállalat igazgatója, és a vállalat több más dolgozója: weimann istván műszaki osztályvezető, barinkai erwin tmk előadó, farkas józsef anyag-csoportvezető és zay lászló művezető. /folyt. köv./

8.05/-n

-6-

3.20f

bb. 8. / a legfelsőbb bíróság.... 1. folyt./ gy

amikor a sineket felszedték, az ezzel kapcsolatos munkáknál szabó béla több társa segítségével hamis bérjegyzéket készített: részben fiktív nevekre számfejtettek munkadíjat, részben a ténylegesnél nagyobb teljesítményeket számoltak el. a hulladék vasanyagot szerződés alapján a kohászati alapanyag-ellátó vállalatnak kellett átadni. szabó béla viszont, társai közreműködésével nagyobb mennyiségű vasanyagot - lényegesen olcsóbban - a méh-nél értékesített, s az így szerzett pénzt meg nem engedett célokra használták fel. az igazgató ezenkívül ellenszolgáltatás nélkül vette igénybe a vállalat gépkocsiját amikor lakást építtetett, s oda különböző anyagokat szállított. az építkezéshez vállalati anyagból készíttetett ajtókat, ablakokat, s más visszaéléseket is elkövetett. zay lászló engedély nélkül jelentős mennyiségű vasanyagot vitt el a vállalat telepéről, s lakása építésénél használta fel. a sorozatos visszaélésekkel mintegy 170 000 forint kárt okoztak.

az ügy másodfokon a legfelsőbb bíróság elé került. szabó bélát négy évi, weimann istvánt egy évi és két hónapi, zay lászlót négy hónapi szabadságvesztésre ítélte. farkas józsef egy évi, barinkai ervin tíz hónapi szabadságvesztés-büntetést kapott, amelynek végrehajtását próbaidőre felfüggesztette a bíróság. több vádlottal szemben pénzbüntetést is kiszabott a bíróság. szabó bélát és zay lászlót kötelezte az egyedül elkövetett bűncselekményükkel előidézett kár megtérítésére. annak megállapítására, hogy a közösen okozott kár milyen arányban terhel az elkövetőket, a vállalatot polgári perre utasította a bíróság./mti/

bb. 9. a szegedi tanárképző főiskola segíti a csehszlovákiai magyarnyelvű tanárképzést

vid j/gy/fm

1965. január 13.

a csehszlovák szocialista köztársaságban a nyitrai pedagógiai fakultáson képezik a magyarnyelvű iskolák tanárait. korábbi megállapodások alapján a szegedi tanárképző főiskola is segítséget nyújt ehhez a feladathoz. csaknem valamennyi magyar nyelvű jegyzettel szegedről látják el a nyitraiakat. a szegedi oktatók rendszeresen tartanak előadásokat a csehszlovákiai városban. legutóbb dr. benkő lászló kandidátus több hétig nyelvészeti kérdésekről tartott ismertetéseket az ottani magyar szakos hallgatóknak. /folyt. köv./

8.10/-n

-7-

3.20f

bb. 9. / a szegedi tanárképző..... 1. folyt./ gy

pavel plutko adjunktus és dr. andrej melicherzik egyetemi tanár viszonzásképpen néhány hétig a szegedi főiskola szlovák szakos tanárjelöltjeinek tartott előadásokat.

az idei tanévben nagyobb létszámú hallgató-csoportok cseréjére is sor kerül. a szegedi földrajzszakosok szlovákiai terep-gyakorlatokon ismerkednek meg a szomszédos baráti országgal, a testnevelés szakosok csehszlovákiai síturán vesznek részt. a szegediek a nyitraiak turisztikai és üzemi gyakorlatait szervezik meg hazánkban.

a két felsőoktatási intézmény különböző intézetei között rendszeres a publikációk cseréje, és egyre inkább kibontakozik az együttműködés a tudományos kutatásokban is.

a tervek szerint az uszgorodi állami egyetem, a potsdami pedagógiai főiskola oktatóin kívül a nyitrai pedagógiai fakultás tanárai is résztvesznek majd a szegedi tanárképző főiskola márciusi tudományos ülésén, amelynek programjában a tanárképzésre vonatkozó pedagógiai, pszichológiai és metodikai kutatások legújabb eredményeinek ismertetése szerepel./mti/

bb. 10. száznyolcvan nagyarányu konferenciát, ankétot, kongresszust szervez az idén a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége

tz/sk/gy/vg

1965. január 13.

csaknem nyolcvanezer a taglétszáma a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének. ennyi szakember dolgozik rendszeresen abban a 25 tudományos egyesületben és 17 vidéki szervezetben, amely együttvéve a mtesz-t alkotja. az a több mint 6 000 előadás, ankét, konferencia, bemutató, stb., amelyet a tagegyesületek, illetve a vidéki intézőbizottságok szerveztek tavaly, kerekén 300 000 szakember számára tette lehetővé a különböző szaktudományokban itthon vagy másutt elért legújabb kutatási eredmények megismerését. ezt a munkát az országhatárokon túl is nagyra értékelik: 1964-ben több mint 1 800 külföldi tudós és szakember érkezett hazánkba kifejezetten ilyen célból.

/folyt. köv./

8.16/-n

-8-

9.25

le

bb. 10. /száznyolcvan nagyarányu.... 1. folyt./ gy

a mtesz munkája 1965-ben tovább fejlődik. ebben az évben csaknem 180 nagyarányu ankétot, konferenciát, kongresszust, stb. hívnak össze. budapesten tartják sok egyéb között a munkái-telektani konferenciát, a tudományos munkások világszövetségének szim-óziómát, a kőolaj- és földgáz feldolgozásával foglalkozó megbeszélést, vidéken pedig a közgazdász-vándorgyűlést, a távfűtési, a vákuumtechnikai, a zománcipari konferenciát, a biológusnapokat, a szervezéstudományi ankétot, stb.

az idei tanácskozáások napirendjére az eddigieknél is nagyobb arányban tűznek olyan kérdéseket, amelyek megoldására illetékes vezető szervek a mtesz-egyesületekbe tömörült szakemberektől várnak javaslatokat. ujabban nemcsak a minisztériumok és az országos műszaki fejlesztési bizottság veszi igénybe a mtesz segítségét, hanem már a vidéki szervezeteket is segítő társként használják fel a helyi vezetők./mti/

--

bb. 11. a régi szekérállásban kap helyet a hortobágyi múzeum vid tné/gy/ki

1965. január 13.

a hortobágyi kilenclyuku hidnál van hazánk egyetlen épen maradt csárdai szekérállása. az éveken át raktárnak használt épületet időközben műemlékké nyilvánították és ez ősszel ki-ürítették. már megkezdték helyreállítását, s így a több mint 200 éves szekérállás visszanyeri eredeti formáját. igaz ugyan, hogy nem eredeti céljára hasznosítják, nem állnak majd benne hintók és fogatok. helyiségeiben nyitják meg a hortobágyi múzeumot, ott kap helyet a hortobágyi idegenforgalmi hivatal és a népművészeti pavilon. úgy tervezik, hogy a tavaszra, az idegenforgalmi idény kezdetére, már itt fogadhatja a vendégeket az idegenforgalmi hivatal és a nyári főszezonra, a déri múzeum segítségével, a hortobágyi tájmúzeumot is megnyithatják./mti/

--

8.20/-n

-9-

9.28

le

bb. 12. hatvanhatmillió forint értékű új termék beruházás nélkül - a termelékenység további növelését ajánlották fel az egyesült villamosgépgyár dolgozói

i st/sk/gy/vg

1965. január 13.

az egyesült villamosgépgyárban korszerű egyenáramú motorsorozatot szerkesztettek, amely 26-tól 1 000 lóerőig valamennyi teljesítményt magában foglalja. a motorok a nemzetközi szabványnak mindenben megfelelnek, irántuk már külföldről is nagy az érdeklődés, de a gyártás beruházás hiánya miatt hosszú ideig akadózott. a nagyvállalat létrehozásával mód nyílt a munkák átcsoportosítására, az újfajta motor gyártását a gyömrői uti villamosgép- és kábelgyári részlegre bízták, ahol beruházás nélkül is vállalni tudták a nagy feladatot. tavaly még nem tudták teljes egészében teljesíteni a tervet, az idén is csak úgy számíthatnak teljes sikerre, ha a termelékenységet tovább emelik. az új motorok kétszer olyan munkaképesek, mint a régié, s bár a munka átcsoportosításával számottevő erőket szabadítottak fel, még mindig érezhető a szakmunkáshiány.

az egyenáramú motorok gyártásával foglalkozó részleg dolgozói a napokban röpgyűlésen megvizsgálták ideai tervüket, s elhatározták, hogy a felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére 7 százalékkal növelik a termelékenységet, ezzel a tavalyihoz viszonyított termelésnövekedést teljes egészében a termelékenység javításával érik el. a tervet munkaadókig felbontják és az összes műveletet úgy hangolják össze, hogy a termelés az év valamennyi hetében egyenletes legyen. ezzel nemcsak határidőre, hanem részleteiben is pontosan tudják szállítani a hazai és a külföldi vásárlóknak az 1965-re rendelt 66 millió forint értékű egyenáramú motort. a felajánláshoz a gyár öntődíjének dolgozói is csatlakoztak, s vállalták, hogy a motorház- és a motorpaljzöntvényeket szintén egyenletes ütemben és jó minőségben adják át. /mti/

..

bb. 16. 4 000 éves arany nyakgyöngyöt találtak nyírlugoson

vid j/gy/fm

1965. január 13.

törött edényben - hasogatott állatcsontok között - egy arany nyakgyöngyöt találtak nyírlugoson. a muzeológusok szerint az aranybádogból tekercselt nyakgyöngy a rézkorszakból származik, s körülbelül 4 000 éves lehet. a lelettel a nyírlugyházi muzeum gyűjteménye gyarapodott. /mti/

8-50/-n

..

9.50

-10-

bb. 13. gépeleltik a levendula betakarítását

vid ká/tr/gy/la

1965. január 13.

az ország legnagyobb „illatos” mezőgazdasági üzemében, a somogy megyei daránypusztai állami gazdaságban több mint félezer holdon termelnek különböző illóolaj- és gyógynövényeket. a nagy területről a termés betakarítása minden évben komoly gondot okoz. gyakran előfordul, hogy munkaerőhiány miatt később a betakarítással, vagy a már learatott növényt esse áztatja és így minősége romlik. a gazdaság műszaki gárdájának hosszas kísérletezése után sikerült egy speciális gépet szerkeszteni a levendula aratáshoz. a traktorra szerelhető vágószerkezettel naponta 3-5 hold levendulát tudnak learatni, vagyis 30-35 ember munkáját helyettesítik. az új gépet az idén állítják először munkába. az illóolaj és gyógynövények minőségének megóvása végett három millió forintos költséggel korszerű szárító-üzemet építenek. /mti/

..

bb. 14. téli almavásár a tolna megyei községekben

vid ká/sk/gy/la

1965. január 13.

a tolnai aranykalász tsz téli almavásárt rendez a megye községeiben. a termelőszövetkezet almával rakott tehergépkocsijai végigjárják a falvakat. érkezésüket a községi hangosbemondó adja tudtára a lakosságnak. volt olyan nap, amikor 3 000 kilogramm jonathán, husvétii rozmarin, starking és delicious fajta ju almát mértek ki a falvak főterén vagy piacán, kilónként 3.50 - 5 forintos áron.

a termelőszövetkezet 66 holdas almáskertjében 50 vagon alma termett az ősszel. ebből 20 vagonnal exportra szállítottak, a többit a tolnai üzletekben és mozgó árusítással értékesítették. a jövedelmező gyümölcsösökert tovább gyarapítják: a tavasszal 60 holdat ültetnek be almafa csemetékkel. /mti/

..

bb. 15. háromezer népfrent-vezető tanácskozássorozata a mozgalom feladatairól, a megoldásra váró közérdekű problémákról

i di/gk/gy/zs

1965. január 13.

a most véget ért megyei népfrentértekezletek fórumán a bizottságok mintegy 3 000 vezetője tanácskozott a mozgalom jelenlegi helyzetéről, feladatairól és egy-egy országrész dolgairól. az átfogó véleménycsere tapasztalatairól a népfrent országos tanácsánál elmondották: - a megbeszéléssorozat arról tanúsított, hogy a mozgalom tavaly újjáélesztett helyi irányító testületei általában beváltak a hozzájuk fűzött remények. /folyt. köv./

8.55/-n

-11-

9.50

le

bb. 15. / náromezer népfrent vezető.... 1. folyt./ gy

új tagjaik, akik már korábban is többszörösen bebizonyították segítőkészségüket, közéleti aktivitásukat, az elmúlt hónapokban is jól megállták helyüket, derekasan kivették részüket a közösség dolgainak intézéséből, szűkebb hazájuk gyarapításából.

- a véleménycsere résztvevői számot adtak az élet legkülönbözőbb területeit jellemző eredményekről, de ugyanakkor számos olyan jelenségre is felhívták a figyelmet, amelyek akadályozzák lehetőségeink kiaknázását, terveink valóra váltását és főleg bosszúságot okoznak a lakosoknak. egyebek között szóvá tették, hogy még mindig sok energia megy veszendőbe a beruházások elaprózásával. elmondották például, hogy fejér megyében mezőfalván három törpevízművet építetnek a különböző szervek, s mindegyik csak egy területet - gazdaságot, stb. - lát majd el. ha koncentrálnák a beruházást, körülbelül 180 ezer forintot megtakaríthatnának volna, s - belátható időn belül - jó ivóvíz lehetne a falunak is. somogy megyében rámutattak a felszólalók: az őszi mezőgazdasági munkák idején sokszor megnehezítette a közös gazdaságok helyzetét, hogy akadozott a pótalkatrész-elátás. felhívták az illetékesek figyelmét: vizsgálják meg, milyen szervek mulasztásai miatt nem kapnak megfelelő utánpótlást a magyar gyártmányú traktorokhoz és gépekhez, vas megyében azt kifogásolták, hogy jónéhány esetben késve érkezik a falvakba, a földekre a műtrágya.

- visszatérő panasz volt, hogy a javító-szolgáltató hálózat fejlődése elmarad az elektromos háztartási gépek, a rádiók, televíziók, valamint a motorkerékpárok terjedésének ütemétől. helytelenítették, hogy a járási javítószolgálat szakemberei valamennyi megrendelőnek felszámítják a teljes kiszállási díjat, akkor is, ha egy-egy alkalommal tíz vagy tizenöt különböző gépet, készüléket hoznak rendbe.

- végül sok szó esett a falvak kulturális életéről. a népfrent-vezetők jónéhány helyen elmondották, hogy nem fűtik a művelődési házakat, a klubokat, s emiatt még ma is az italbolt a társadalmi élet központja. rámutattak: helyes lenne ha a nagyobb községekben egy-egy főállású népművelőre bízák a kulturális munka irányítását, akik felelősségerzettel és hivatásszeretettel végeznék munkájukat.

a tanácskozássorozat fórumán elhangzott észrevételeket, javaslatokat a hazafias népfrent országos tanácsa eljuttatja az illetékesekhez./mti/

9.00/-n

-12-

9.35

bb. 17. balatonalmádi családok „fogadott fiait”,

vid 1/gy/fm

1965. január 13.

Balatonalmádban 180 állami gondozott fiú nevelkedik, akiknek legtöbbször elvesztette szüleit, mások pedig rendezetlen családi körülmények miatt kerültek intézetbe. bár az állam messzemenően gondoskodik róluk, és a pedagógusok is a legnagyobb gondot foglalkoznak velük, mégis gyakran előfordulnak a családi otthon hiányából eredő pszichológiai problémák.

a társadalmi szervek kezdeményezésére a községben számos család pártfogásba vette az intézet egy-egy lakóját. a „fogadott fiúk”, továbbra is az intézet lakói, a hét végén, az ünnepeket, a nyári szünidőt azonban családi körben töltik. a karácsonyi és az újévi ünnepekre 30 fiú kapott meghívást az almádi otthonokba, de meghívó levelek érkeztek várpalotáról, ajkáról és több veszprém megyei településről is. ez a kapcsolat a legtöbb esetben akkor sem szakad meg, amikor a fiatal elhagyta az intézetet, hogy más községben, városban folytassa tanulmányait, vagy munkába álljon. a „fogadott fiúk”, a továbbiakban is személyesen vagy levélben beszámolnak balatonalmádi „szüleiknek”, életük alakulásáról, munkájukról és a tanulmányi eredményekről.
/mti/

..

bb. 18. „maskarások”, Biharban

vid 1/gy/fm

1965. január 13.

a bihari községekben még ma is elevenen él egy régi népszokás a „maskarások”, téli járása. elsősorban lakodalmasokat keres fel egy 13 tagú férfiakból álló csoport. éjjelkor toppannak be a lakodalmas házba az álarcba és álöltözékbe bujtatott maskarások, akiket szintén vendégül látnak. az idei télen is számos bihari községben szórakoztatta a lakodalmasokat a maskarások éjszakai megjelenése./mti/

..

9.05/-n

-13-

9.45

le

bb. 15. / náromezer népfrent vezető.... 1. folyt./ gy

uj tagjaik, akik már korábban is többszörösen bebizonyították segítő-készségüket, közéleti aktivitásukat, az elmúlt hónapokban is jól megállták helyüket, derekasan kivették részüket a közösség dolgainak intézéséből, szűkebb hazájuk gyarapításából.

- a véleménycsere résztvevői számot adtak az élet legkülönbözőbb területeit jellemző eredményekről, de ugyanakkor számos olyan jelenségre is felhívták a figyelmet, amelyek akadályozzák lehetőségeink kiaknázását, terveink valóra váltását és főleg bosszúságot okoznak a lakosoknak. egyebek között szóvá tették, hogy még mindig sok energia megy veszendőbe a beruházások elaprózásával. elmondották például, hogy fejér megyében mezőfalván három törpevízművet építtetnek a különböző szervenek, s mindegyik csak egy területet - gazdaságot, stb. - lát majd el. ha koncentrálnák a beruházást, körülbelül 180 ezer forintot megtakaríthatnának volna, s - belátható időn belül - jó ivóvíz lehetne a falunak is. somogy megyében rámutattak a felszólalók: az őszi mezőgazdasági munkák idején sokszor megnehezítette a közös gazdaságok helyzetét, hogy akadozott a pótalkatrész-elátás. felhívták az illetékesek figyelmét: vizsgálják meg, milyen szervenek mulasztásai miatt nem kapnak megfelelő utánpótlást a magyar gyártmányú traktorokhoz és gépekhez, vas megyében azt kifogásolták, hogy jónéhány esetben késve érkezik a falvakba, a földekre a műtrágya.

- visszatérő panasz volt, hogy a javító-szolgáltató hálózat fejlődése elmarad az elektromos háztartási gépek, a rádiók, televíziók, valamint a motorkerékpárok terjedésének ütemétől. helytelenítették, hogy a járási javítószolgálat szakemberei valamennyi megrendelőnek felszámítják a teljes kiszállási díjat, akkor is, ha egy-egy alkalommal tíz vagy tizenöt különböző gépet, készüléket hoznak rendbe.

- végül sok szó esett a falvak kulturális életéről. a népfrent-vezetők jónéhány helyen elmondották, hogy nem fűtik a művelődési házakat, a klubokat, s emiatt még ma is az italbolt a társadalmi élet központja. rámutattak: helyes lenne ha a nagyobb községekben egy-egy főállású népművelőre bízák a kulturális munka irányítását, akik felelősségerérettel és hivatásszeretettel végeznék munkájukat.

a tanácskozássorozat fórumán elhangzott észrevételeket, javaslatokat a hazafias népfrent országos tanácsa eljuttatja az illetékesekhez./mti/

9.00/-n

-12-

9.35

bb. 17. balatonalmádi családok ,,fogadott fiai,,

vid j/gy/fm

1965. január 13.

balatonalmádiban 180 állami gondozott fiú nevelkedik, akiknek legtöbbje elvesztette szüleit, mások pedig rendezetlen családi körülmények miatt kerültek intézetbe. bár az állam messzemenően gondoskodik róluk, és a pedagógusok is a legnagyobb gondot foglalkoznak velük, mégis gyakran előfordulnak a családi otthon hiányából eredő pszichológiai problémák.

a társadalmi szervenek kezdeményezésére a községben számos család pártfogásba vette az intézet egy-egy lakóját. a ,,fogadott fiúk,, továbbra is az intézet lakói, a hét végét, az ünnepeket, a nyári szünidőt azonban családi körben töltik. a karácsonyi és az újévi ünnepekre 30 fiú kapott meghívást az almádi otthonokba, de meghívó levelek érkeztek várpalotáról, ajkáról és több veszprém megyei településről is. ez a kapcsolat a legtöbb esetben akkor sem szakad meg, amikor a fiatal elhagyta az intézetet, hogy más községben, városban folytassa tanulmányait, vagy munkába álljon. a ,,fogadott fiúk,, a továbbiakban is személyesen vagy levélben beszámolnak balatonalmádi ,,szüleiknek,, életük alakulásáról, munkájukról és a tanulmányi eredményekről.
/mti/

..

bb. 18. ,,maskarások,, Biharban

vid j/gy/fm

1965. január 13.

a bihari községekben még ma is elevenen él egy régi népszokás a ,,maskarások,, téli járása. elsősorban lakodalmasokat keres fel egy 13 tagú férfiakból álló csoport. éjfélkor toppannak be a lakodalmas házba az álarcba és álöltözékbe bujtatott maskarások, akiket szintén vendégül látnak. az idei télen is számos bihari községben szórakoztatta a lakodalmasokat a maskarások éjszakai megjelenése./mti/

..

9.05/-n

-13-

9.45

le

bb. 19. bányászujítók klubja alakult tatabányán

vid lk/gy/ki

1965. január 13.

a tatabányai szénbányászati tröszt megalakította a bányászujítók klubját. a bányák ujitói eddig egymástól elszigetelten dolgoztak, s emiatt gyakran előfordultak pörhuzamos ujitások is. a fizikai ujitók egy része segítségre szorult a műszaki rajzok elkészítésében. a klubban rendszeresen ismertetik a szénmedencében bevezetésre kerülő ujitásokat, javaslatokat, a műszaki képzettségű ujitók pedig segítenek a fizikaiaknak ötleteik papírravetésében./mti/

bb. 20. ujtípusú villanyavasték készülnek pápán

vid lk/gy/ki

1965. január 13.

a pápai elekthermax-gyárban elkészült a vv 52-es mintájú vasaló null-sorozata. a készülék a külföldi típusokhoz hasonlóan hőfokszabályozóval kerül forgalomba, ami azt jelenti, hogy a vasalótalp hőfokát tetszés szerint, a textilium minőségétől függően, változtathatja a háziasszony. a hőmérsékletet 60-180 fok között állítható be. ugyanez a vasaló luxusváltozatban is az üzletekbe kerül. ennek műszaki adatai azonosak az alaptípusával, csupán tartószerkezetének kiképzése különbözik tőle./mti/

bb. 21. trópusi nádból olasz exportra készülnek kertibutorok békésen

vid lk/gy/ki

1965. január 13.

a békési kosáripári vállalat dolgozói új gyártmányt kezdtek meg az évet. trópusi nádból készítenek kerti butorokat olasz exportra. az olaszok sűrű és ritkább fonású, divatos kagylófoteleket és egyéb modern kerti butorokat rendeltek./mti/

bb. 23. „villámhárítós” részleg a bonyhádi gépállomáson

vid ké/tr/gy/ta

1965. január 13.

tolna megye több vidékén igen gyakran okoznak károkat a villámcsapások. ezek megelőzéséhez most segítséget kapnak a termelőszövetkezetek. a bonyhádi gépállomáson husz tagú villanyszerelő részleg alakult, amely a villanyszerelési, elektromotorjavítási munkákon kívül villámhárítókat is készít. a villámhárítók szerelését az új évben kezdték meg. először a pakás/vörös sugár tsz hat istállóját, majd a dunaszentgyörgyi ezüst kalász tsz 11 gazdasági épületét szerelik fel villámhárítókkal./mti/

9. 10/-n

-14-

9.58

bb. 22. naponta egy családi ház árát tették takaréka a baranyai falusi dolgozók 1964-ben

vid/ká/rj

1965. január 13.

a baranyai takarékszövetkezetek rekordösszeggel - kerekén 84 millió forintos betétállománnyal - zárták az elmúlt évet. ebből 34 millió tavaly került a falusi bankokba. naponta átlag száz ezer forintot, vagyis egy-egy családi ház árát, tették félre a szövetkezeti gazdák. a tavalyi megtakarításból tehát egy 340 házas falu kerekedne ki.

a szövetkezeti gazdálkodás a baranyai parasztemberek anyagi helyzetét is alapvetően megváltoztatta. a múltban olyan kedvezőtlen időjárású évek után, mint amilyenek a mostaniak voltak, nemhogy félretenni tudtak volna a gazdák, de sokuknak földje, háza, ingósága is dobra került volna. most 1961 óta évről évre növekedett a megtakarított összeg. 1961-ben 6 millió forintot tettek bankba, 1962-ben már 10 milliót, 1963-ban 23 milliót és 1964-ben 34 milliót. a szakemberek számítása szerint márciusban - a zárszámadási kifizetések után - a falusi bankok betétállománya eléri a százmillió forintot.

ám nemcsak takarékoskodnak a falusi emberek, hanem vásárolnak, beruháznak is. 1964-ben összesen negyvenmillió forint kölcsönt vettek fel a takarékszövetkezetektől butorok és háztartási kisgépek vásárlására, házuk tatarozására vagy bővítésére, s egyéb célokra./mti/

bb. 24. 1964-ben egymilliárd forint értékű mezőgazdasági terméket exportáltak békés megyéből

vid/ká/tr/rj

1965. január 13.

békés megyében százéves hagyománya van a mezőgazdasági termékek exportjának. levéltári adatok szerint a múlt század közepén zsádként és környékéről kiváló minőségű szarvasmarnát vásároltak az olaszok, az angoloknak pulykát szállítottak, zöldség és virágmagot pedig számos állam termeltetett a békési földeken.

/folyt.köv./

9. 15/-n

-15-

9.58

le

le

bb. 24. / 1964-ben egymilliárd.....1. folyt./rj

az exporttermelési hagyományok folytatói a termelészövetkezetek. zsadányból, sarkadról, fűzesgyarmatról és más községből sok extrém minőségű hizottmarhát szállítottak olaszországba, svájcba. pecsenyebárányt, pulykát, hizott és sovány baromfit, füstölt libakolbászt, gyulai kolbászt legalább 35 államba küldenek. Indiába és vietnamba konzervet, az európai államokba friss zöldségfélét exportálnak. a békés megyei seprűcirok eljut Kanadába, a körös-vidéki aprómag pedig számos közeli és távoli országba.

tavaly békés megyéből több mint egymilliárd forint értékű mezőgazdasági terméket szállítottak külföldre. az állami minőségellenőrző hatvan szakembere összesen ötezer tételt vizsgált meg, s kifogás nemigen volt a minőség ellen. ez évben újabb termelészövetkezetek kapcsolódnak be az exporttermelésbe./mti/

--

bb. 25. a faluról bejáró munkásokkal is törődik az almásfüzitői timföldgyár művelődési háza

vid/j/rj fm

1965. január 13.

az almásfüzitői timföldgyár dolgozóinak 60 százaléka 9 községből jár be munkahelyére. a vonatok és autóbuszok indulási idejéhez kell igazodniuk, s így nem tudnak résztvenni az üzemi művelődési ház rendezvényein. ezért a művelődési ház vezetői elhatározták, hogy tevékenységüket kiterjesztik az érintett községekre is. a lakónhelyükön segítik a bejáró timföldgyári munkások tájékozódását, hasznos időtöltését. az almásfüzitői művelődési ház összehangolja munkáját a községi művelődési házakkal, közösen szervezik a kulturális-népművelési rendezvényeket. időnként szórakoztató és ismeretterjesztő filmvetítést rendeznek. az almásfüzitőre látogató írókat és szakembereket elviszik a bejáró munkások lakóhelyére is. két ilyen jól sikerült találkozási rendezte például naszály községben, ahol 180 timföldgyári dolgozó lakik. az almásfüzitői művészeti együttesek önálló műsorokat rendeznek a falvakban a timföldgyári dolgozóknak.

különösen kedvező hatást váltott ki a bejáró munkások körében, hogy a timföldgyár és a művelődési ház vezetői időnként felkeresik őket lakóhelyükön. ezeken a kötetlen, baráti beszélgetéseken az üzemi vezetői megismerik vidéki munkásaik problémáit, s az itt elhangzott kívánások alapján állítja össze programját a művelődési ház vezetősége./mti/

--

9.35/-n

-16-

10h
Pó

bb. 26. szélesvásznú mozi hajduszóvátón

vid/j/rj fm

1965. január 13.

tavaly hajdu-bihar megyében hat falusi mozit alakítottak át szélesvásznúvá, s az idén folytatják a filmszínházak korszerűsítését. a múlt év őszén megkezdett munkálatok most fejeződtek be hajduszóvátón. korszerűsítették a községi mozit, felújították a berendezést, kicserélték a gépeket, s ezennel szélesvásznú filmeket is vetíthetnek./mti/

--

bb. 27. három- és félmillió forintot költenek az idén borsodban a gyógyszerárak fejlesztésére

vid/j/rj fm

1965. január 13.

borsod megyében az idén mintegy három- és félmillió forintot költenek a gyógyszerár hálózat fejlesztésére. miskolcon, a selyemréten épülő máv rendelőintézetben új, korszerű gyógyszerárat nyitnak, amely a vasút dolgozóin kívül a környékbeli lakosság gyógyszerellátását is biztosítja. nagyobb arányú felújítási munkára kerül sor ezenkívül a megye négy régebbi községi patikájában./mti/

--

bb. 28. háromszáz lakást ujítanak fel az idén győrött

vid/lk/rj ki

1965. január 13.

Lakóházfelújításra 16 millió forintot költ ebben az évben a győri ingatlankezelő vállalat. a belváros régi műemléképületei már visszanyerték eredeti szépségüket. most a város különböző kerületeiben mintegy ötven lakóházat ujítanak fel több mint háromszáz lakással.

a gyárvárosban emeletráépítéssel negyven új lakás készül./mti/

--

9.44/-n

-17-

10h
Pó

bb. 31. télen sem szűnt meg az egerek kártétele somogyban - étolajas arvalinnal védekeznek a rágcsálók ellen

vid/ká/sk/rj

1965. január 13.

az elmúlt év tavaszán hihetetlen mértékben elszaporodtak somogyban a mezei egerek, s amintegy 70-80 ezer holdnyi fertőzött területen - különösen a gabonában - nagy károkat okoztak. a nyár folyamán megindult irtóhadjáratban milliószámra pusztultak el ugyan a rágcsálók, utolsó nemzedékük a - kaposvári növényvédő állomás szakembereinek megállapítása szerint- mégis nagy számu. ezt bizonyítja a közelmúltban megtartott határszemle: a hó alatt sem szűnt meg a mezei pockok kártétele. sok helyen - főleg a kapos völgyében - lerágott őszi kalászosok jelzik „tevékenységüket„.

a megyei tanács mezőgazdasági osztálya és a növényvédő állomás ezért újabb irtóhadjáratot hirdetett. a behavazott földeken könnyen megtalálhatók az egérlyukak, s ezekbe étolajas arvalint helyeznek. az étolajat azért használják, hogy a csapadék ne mossa el a vegyszert. az utak mentén és az erdőkben is hasonló módon védekeznek. a téli napokban mintegy 20 000 holdon végzik el ezt a munkát./mti/

bb. 32. művészeti akadémiák csongrádban

vid/j/rj fm

1965. január 13.

a tit csongrád megyei szervezete szentesen művészeti akadémiát szervezett. nyolc előadás, színeskép-vetítés, tárlat és muzeum-látogatás segíti hozzá a hallgatókat a különféle művészeti ágak, irányzatok megismeréséhez.

rövidesen szegeden, „művészeti szabadegyetem„ címmel rendeznek hasonló előadássorozatot. ezeken a klasszikus és a modern képzőművészet, zene, irodalom és építőművészet világába vezetik a hallgatókat./mti/

bb. 34. vérkonzerváló állomás épül békéscsabán

vid/j/rj fm

1965. január 13.

békéscsabán a száz éves fennállását ünneplő kórház területén emeletes vérkonzerváló állomás épül. az új egészségügyi létesítmény berendezésére és építésére nyolcmillió forintot költenek. évente 7 000 liter vér összegyűjtését és konzerválását végzik majd a korszerű állomáson./mti/

9.46/-n

-18-

1045
P-e

bb. 29. bevált a kőszéniszap brikettezése pécsett

vid/lk/rj ki

1965. január 13.

az elmúlt év tavaszán kizárólagi üzem létesült pécsett a szén mosásánál keletkező, tekintélyes mennyiségű széniszap brikettezésére. az alkalmazott technológia bevált és a háziasszonyok rövid idő alatt megkedvelték a 4.800-4.900 kalóriás tüzelőanyagot. a kísérletezés időszaka lejárt és a napokban megkezdték a kőszénbrikett üzemszerű termelését. az idén csaknem harmincezer tonna ilyen brikettet állítanak elő. ennek egy részéből a mecseki bányászok igényeit elégítik ki, a többit pedig a városi lakosság részére hozzák forgalomba./mti/

bb. 30. 100 000 holdat „gondoznak„ hajdu-megye belvizvédelmi társulásai

vid/ká/rj tr

1965. január 13.

hajdu-bihar megye területén három belvizvédelmi és vízhasznosítási társulás működik, amelyek 100 000 hold szántó és legelő rendszeres gondozását vállalták. a társulások tagjai az elmúlt esztendőben 1.2 millió forint értékű munkát végeztek, több mint 150 000 köbméter földet mozgattak meg a csatornák, áttereszek, lefolyók tisztításánál, a töltések erősítésénél. ez évben csaknem 1 000 kilométer hosszú belvizlevezető csatornát tisztítanak meg./mti/

bb. 33. több mint 150 vas megyei falusi gyermek tanul zenét

vid/j/rj fm

1965. január 13.

vas megyében több mint 150 falusi gyermek tanul zenét. a megye- és a járási székhelyeken működő zeneiskoláknak is számos „bejáró„ növendéke van, többen azonban községükben tanulnak zenepedagógusok irányításával. vépen, a szombathely melletti nagy faluban kezdte meg munkáját vas megye első falusi kihelyezett zeneiskolai osztálya. mintegy harmincan ismerkednek itt a muzsikával. bükön a szülői munkaközösség zongorát vásárolt. ezen tanul, gyakorol több termelőszövetkezeti tag gyermeke. érdeklődnek a hegedű iránt is a büki kisdíákok, ők saját hangszerrel rendelkeznek. simaságon, az egyik legrégebbi termelőszövetkezeti községben zalavári károly tanár több tehetséges tanítványával szeretteti meg a zenét. gercén, nagygyeresden és több más faluban szintén több gyerek játszik hangszeren./mti/

9.50/-n

-19-

1045
P-e

le

bb. 31. télen sem szűnt meg az egerek kártétele somogyban - étolajas arvalinnal védekeznek a rágcsálók ellen

vid/ká/sk/rj

1965. január 13.

az elmúlt év tavaszán hihetetlen mértékben elszaporodtak somogyban a mezei egerek, s mintegy 70-80 ezer holdnyi fertőzött területen - különösen a gabonában - nagy károkat okoztak. a nyár folyamán megindult irtóhadjáratban milliószámra pusztultak el ugyan a rágcsálók, utolsó nemzedékük a - kaposvári növényvédő állomás szakembereinek megállapítása szerint- mégis nagy számú. ezt bizonyítja a közelmúltban megtartott határszemle: a hó alatt sem szűnt meg a mezei pockok kártétele. sok helyen - főleg a kapos völgyében - lerágott őszi kalászosok jelzik „tevékenységüket„.

a megyei tanács mezőgazdasági osztálya és a növényvédő állomás ezért újabb irtóhadjáratot hirdetett. a behavazott földeken könnyen megtalálhatók az egérlyukak, s ezekbe étolajas arvalint helyeznek. az étolajat azért használják, hogy a csapadék ne mossa el a vegyszert. az utak mentén és az erdőkben is hasonló módon védekeznek. a téli napokban mintegy 20 000 holdon végzik el ezt a munkát./mti/

bb. 32. művészeti akadémiák csongrádban

vid/j/rj fm

1965. január 13.

a tit csongrád megyei szervezete szentesen művészeti akadémiát szervezett. nyolc előadás, színeskép-vetítés, tárlat és muzeum-látogatás segíti hozzá a hallgatókat a különféle művészeti ágak, irányzatok megismeréséhez.

rövidesen szegeden, „művészeti szabadegyetem„ címmel rendeznek hasonló előadásorozatot. ezeken a klasszikus és a modern képzőművészet, zene, irodalom és építőművészet világába vezetik a hallgatókat./mti/

bb. 34. vérkonzerváló állomás épül békéscsabán

vid/j/rj fm

1965. január 13.

békéscsabán a száz éves fennállását ünneplő kórház területén emeletes vérkonzerváló állomás épül. az új egészségügyi létesítmény berendezésére és építésére nyolcmillió forintot költenek. évente 7 000 liter vér összegyűjtését és konzerválását végzik majd a korszerű állomáson./mti/

9.46/-n

-18-

10hT
P-p

bb. 29. bevált a kőszéniszap brikettezése pécsett

vid/lk/rj ki

1965. január 13.

az elmúlt év tavaszán kísérleti üzem létesült pécsett a szén mosásánál keletkező, tekintélyes mennyiségű széniszap brikettezésére. az alkalmazott technológia bevált és a háziasszonyok rövid idő alatt megkedvelték a 4.800-4.900 kalóriás tüzelőanyagot. a kísérletezés időszaka lejárt és a napokban megkezdtek a kőszénbrikett üzemszerű termelését. az idén csaknem harmincezer tonna ilyen brikettet állítanak elő. ennek egy részéből a mecseki bányászok igényeit elégítik ki, a többit pedig a városi lakosság részére hozzák forgalomba./mti/

bb. 30. 100 000 holdat „gondoznak„ hajdu-megye belvizvédelmi társulásai

vid/ká/rj tr

1965. január 13.

hajdu-bihar megye területén három belvizvédelmi és vízhasznosítási társulás működik, amelyek 100 000 hold szántó és legelő rendszeres gondozását vállalták. a társulások tagjai az elmúlt esztendőben 1.2 millió forint értékű munkát végeztek, több mint 150 000 köbméter földet mozgattak meg a csatornák, átereszek, lefolyók tisztításánál, a töltések erősítésénél. ez évben csaknem 1 000 kilométer hosszú belvizlevezető csatornát tisztítanak meg./mti/

bb. 33. több mint 150 vas megyei falusi gyermek tanul zenét

vid/j/rj fm

1965. január 13.

vas megyében több mint 150 falusi gyermek tanul zenét. a megye- és a járási székhelyeken működő zeneiskoláknak is számos „bejáró„ növendéke van, többen azonban községükben tanulnak zenepedagógusok irányításával. vépen, a szombathely melletti nagy faluban kezdte meg munkáját vas megye első falusi kihelyezett zeneiskolai osztálya. mintegy harmincan ismerkednek itt a muzsikával. bükön a szülői munkaközösség zongorát vásárolt. ezen tanul, gyakorol több termelészövetkezeti tag gyermeke. érdeklődnek a hegedű iránt is a büki kisdíákok, ők saját hangszerrel rendelkeznek. simaságon, az egyik legrégebbi termelészövetkezeti községben zalavári károly tanár több tehetséges tanítványával szeretteti meg a zenét. gercén, nagygyeresden és több más faluban szintén több gyerek játszik hangszereken./mti/

9.50/-n

-19-

10hT
P-p

le

bb. 35. százhetvenkét külföldi tudományos intézettel tart kapcsolatot a miskolci herman ottó muzeum

vid/lk/rj ki

1965. január 13.

a miskolci herman ottó muzeum 172 muzeummal, könyvtárral, képtárral és más tudományos intézménnyel tart rendszeres kapcsolatot, kiadványcserét.

a cserepartnerek között van többek között az ukrán tudományos akadémia könyvtára, az észt szovjet szocialista köztársaság tartui néprajzi muzeuma, a kassai keletiszlovákiai muzeum, a kassai technikai muzeum, a nyugatnémetországi frankfurti német-római intézet, a finn archeológiai társaság és a párizsi modern képtár.

ezekhez az intézményekhez a miskolci herman ottó muzeum eddig tíz kiadványát, közte a muzeum munkatársainak tudományos dolgozatait tartalmazó évkönyveit, küldte el. csereben csaknem 500 kötetnyi különböző tudományos könyvet, folyóiratot, közleményeket kaptak.

a külföldről érkezett kiadványokat a muzeum kézikönyvtárában helyezték el, s azok hasznos segítséget nyújtanak a kutatóiknak./mti/

--

bb. 36. első ízben igényelnek januári naposcsibéket a győr megyei háztáji gazdaságok

vid/ká/tr/rj

1965. január 13.

győr megye keltető állomásain már melegegnek a tojások a gépekben. csornáról, győrből, a lajtahansági gazdaságból és nagyszentjánosról januárban 150 000 naposcsibét szállítanak ki a közös és háztáji gazdaságokba. ez az első év, amikor a háztáji gazdaságok már januárban naposcsibét igényelnek.

ebben az évben három és félmillió naposcsibét szállítanak a keltető állomásokról a győr megyei termelőszövetkezetekbe és háztáji gazdaságokba, félmillióval többet, mint 1964-ben./mti/

--

9.56/-n

-20-

10⁵/_P

bb. 37. a gyümölcstermesztés volt a legeredményesebb üzemág a szabolcsi termelőszövetkezetekben

vid/ká/sk/rj

1965. január 13.

szabolcs-szatmár megyében 278 mezőgazdasági termelőszövetkezet készített zárszámadást az 1964 évi gazdálkodásról. az összesítésből kitűnik, hogy az aszályos év ellenére termelési bevételük megközelítette a 2 milliárd forintot. a kapásveteményeknél nem érték el ugyan a tervezett szintet, de a minőség, különösen a kukoricánál, dohánynál és cukorrépánál sokat javult 1963-hoz képest. legeredményesebb üzemáguk a gyümölcstermesztés volt, amely terven felül 25 százalékos többletnyereséget hozott a nagyüzemeknek. a termelőszövetkezetek tíz százalékkal fordítottak nagyobb összeget saját erőből az állóalapok növelésére, többek között gazdasági épületekre, gépekre, felszerelésekre, mint a múlt esztendőben. az állami segítséggel együtt több mint százmillió forintot költöttek beruházásra./mti/

--

bb. 38. „összkomfortos,, művelődési autók keresik fel a borsodi tanyaközpontokat

vid/j/rj fm

1965. január 13.

borsod megye vasutvonaltól távoleső kisebb településein má már a hosszú téli estéket nem tölti tétlenül a lakosság. a tanács két „összkomfortos,, művelődési autója több mint tíz tanyaközpontot keres fel rendszeresen, elsősorban az ózdi, a miskolci és a mezőkövesdi járásban. ezek az autók mintegy 300 kötetnyi cserekönyvet, ismeretterjesztő előadókat, mesemondókat, keskenyfilmvetítő berendezéseket, valamint dokumentum- és játékfilmeket visznek magukkal. a tanyaközpontokba havonta egyszer jutnak el, és ezeken a helyeken a könyvcseré után kulturális rendezvényeket tartanak. a tanyai iskolákban vagy művelődési termekben mesékkal szórakoztatják a gyermekeket, a felnőttek részére irodalmi műsort adnak, ismeretterjesztő előadást tartanak, valamint tudományos és játékfilmeket vetítenek. gondoskodtak arról is, hogy azokon a településeken, ahová művelődési autó hiányában jelenleg nem tudnak kijutni, elegendő könyv álljon a lakosság rendelkezésére. ezért a bodrogköz 18 tanyaközpontjában a pedagógusok lakásain cserekönyvtárat helyeztek el, ahol a környék dolgozói 100-150 kötet közül válogathatnak. a tanyaközpontokban a mozgókönyvtáraknak már több mint 2500 állandó olvasója van./mti/

--

10.00/-n

-21-

10⁵/_P

le

bb. 39. e. papaioannu

Lk/rj la

1965. január 13.

a ciprusi dolgozó nép haladó pártjának főtitkára néhány napos látogatásra hazánkba érkezett./mti/

--

bb. 40. elutazott a finn-magyar társaság elnökségének küldöttsége

k/rj Lk la

1965. január 13.

tiznapos magyarországi tartózkodás után elutazott hazánkból a finn-magyar társaság elnökségének hat tagú küldöttsége. a delegációt a ferihegyi repülőtéren buzás ferenc, a kulturális kapcsolatok intézetének osztályvezető helyettese és dr. reino s. palas, a finn köztársaság budapesti nagykövete bucsúztatta./mti/

--

bb. 41. vegyen részt a főváros egész ifjúsága az idei tervfeladatok végrehajtásában - ülést tartott a kisz budapesti bizottsága

t/hi/rj

1965. január 13.

kibővített ülést tartott szerda délelőtt a kisz budapesti bizottsága. a tanácskozáson - ménes lajosnak, a kisz központi bizottsága első titkárának és szépvölgyi zoltánnak, a budapesti pártbizottság titkárának részvételével - azokkal a feladatokkal e foglalkoztak, amelyek az ezévi népgazdasági terv végrehajtásának elősegítésében a kisz budapesti szervezeteire hárulnak. somogyi imrének, a budapesti kisz bizottság első titkárának erről szóló beszámolóját részletesen megvitatták, majd határozatban összegezték a tennivalókat

/folyt. köv./

10.45/-n

1121

P-1

-22-

le

bb. 41. / vegyen részt.....1. folyt./rj

a munkaprogram kiemeli, hogy a második öt éves terv feladatainak végrehajtása során a kisz budapesti szervezetei sok tapasztalatot szereztek, s ezeket most - felhasználva és továbbfejlesztve - az ezévi főbb célok megvalósításának szolgálatába kell állítani. figyelembe kell venni például, hogy mindinkább a gazdaságosság növelése, a minőség javítása válik a termelésnek, s így a kisz termelést segítő tevékenységének is legfőbb követelményévé. a kisz szervezetek segítsék elő a termelékenység üzem belüli tartalékainak feltárását a munka- és üzemszervezés színvonalának emelését. fordítsanak nagy figyelmet az anyaggal, energiával és a munkaidővel való szigorú takarékosagra. törekedjenek a gyártmányok minőségének javítására, a selejt csökkentésére. bizzanak meg fiatal közgazdászokat és műszakiakat a selejt okainak feltárásával, elemzésével. az építőipari kisz szervezetek segítsék elő a korszerű eljárások bevezetését, az építőipar munkaerő-problémáinak megoldását.

végezetül a határozat felhívja a kisz budapesti szervezeteit, hogy a fővárosi fiatalok nagy tömegeivel ismertessék meg az idei év legfontosabb népgazdasági céljait, s mozgósítsák az ifjúságot e feladatok eredményes megvalósítására./mti/

--

bb. 42. a pesti duna-hidak tragédiája - hadtörténész és hidépitő a hidak felrobbantásáról

1 ms/gk/gy/zs

1965. január 13.

husz évvel ezelőtt 1945. január 14-én a boráros téri hid, a mai petőfi-híd felrobbantásával megkezdődött a pesti duna-hidak tragédiája. pfeffer-wildenbruch ss-tábornoknak, budapest „védőjének”, parancsára 16-án a ferenc józsef-híd, a mai szabadság-híd, 17-én a főváros két legszebb hidja, a lánc-híd és az erzsébet-híd vált szomorú rommá, majd a 18-ára virradó éjjel, amikor a pestről kivert német hadsereg utolsó egységei is átvonultak budára, a margit-híd is osztozott testvéreinek sorsában. - volt-e hadászati jelentősége, értelme ennek a barbár pusztításnak, hozott-e hasznot duna-hidjaink felrobbantása a német hadvezetésnek? - kérdezte az mti munkatársa tóth sándor őrnagyot, az ismert hadtörténészt.

- ma már teljes bizonyossággal megállapíthatjuk, hogy a hidak felrobbantásának hadászati szempontból semmi értelme sem volt - hangzott a válasz. - budapest körüzarása december 26-án következett be, s a szovjet csapatok buda felől is gyűrűbe fogták a fővárost.

/folyt. köv./

11.25/-n

-23-

1320

le

bb. 42. /a pesti duna-hidak.... 1. folyt./ gy

a hidak felrobbantásával a német hadvezetés nem tudta elérni azt a közvetlen célját, hogy megnehezítse a pesten harcolt szovjet erők átcsoportosítását budára, mert ezek a csapatok -a szovjet hadsereg katonái hidjain csakhamar átkeltek a duna és bekapcsolódtak a budán folyó hadműveletekbe.

- a hitleri hadvezetésnek távolabbi célja is volt azzal, hogy budapestnek a végsőkig való védelmét rendelte el és januárban három ízben is nagy erők összevonásával ellencsapásokkal próbálta szétszakítani a 3. ukrán frontnak budától nyugatra, a dunántulon nuzódó arcvonalt. a cél a háboru elhúzása volt. hitler arra számított, hogy a szovjet hadvezetés az óriási front középső szakaszáról, a varsó-berlini fő hadászati irányból kényszerül majd jelentékeny erőket elvonni a magyarországi frontszakasz megerősítésére. ennek éppen az ellenkezője következett be: míg a szovjet hadvezetés továbbra is a varsó-berlini irányba csoportosította erőit, addig a németek magyarországi akcióikhoz kénytelenek voltak jelentékeny erőket - köztük a 4. és páncélos hadtestet - kivonni a háborunak ebből a kétségtelen főhadszínteréből és magyarországra irányítani. nem a szovjet, hanem a német hadsereg gyöngült meg ezen a szakaszon és elhúzás helyett megrövidítette a háborúez a próbálkozásuk. így tehát a háboru egészének kimenetele szempontjából is teljesen értelmetlen volt a duna-hidak felrobbantása.

sávoly pál, kossuth-díjas főmérnök, az erzsébet-híd és sok más hidunk alkotója elmondta:

- a budapesti hidak tönkretétele csak egy része annak a kárnak, amelyet a fasiszták okoztak hidaink eplusztításával. a világháboru utolsó szakaszában, rövid néhány hónap alatt egy évszázad alkotásainak jelentős részét tették szinte a semmivel egyenlővé. a nagy duna-, tiszta-hidakat teljes egészükben felrobbantották, ezenkívül az 50 méternél hosszabb hidak 90 százaléka pusztult el. közuti hidjaink összes hosszának 41, a vasuti hidak hosszának 53 százaléka semmisült meg.

/folyt. köv./

11.35/-n

1320

-24-

le

bb. 42. / a pesti duna-hidak.... 2. folyt./ gy

- az ujjáépítés már 1945-ban elkezdődött és 1964. novemberében az új erzsébet-híd átadásával fejeződött be. huszonhat duna és tiszta-híd készült el, ezenkívül mintegy 3 000 hidat állítottunk helyre, építettünk újat. ez a munka tulajdonképpen már 1957-ig befejeződött, úgyhogy amit elődeink, a nagy múltú visszatekintő magyar hidépítők száz év alatt megalkottak, azt lényegében 12 év alatt helyreállítottuk.

- a magyar hidépítés az egész világon métálynolt magas színvonalat ért el, s fejlődést nemcsak a hazai hidépítés üteme érzékelteti, hanem az is, hogy az ujjáépítéssel szinte párhuzamosan képesek voltunk jelentős exportra is. így például egyiptomban magyar munkások keze nyomán született meg a heluani 810 méteres nilus-híd, amelynek alkatrészeit a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyár készítette, alépitményeit a közlekedésépítő vállalat építette, s magát a hidat a ganz-mávag szakemberei szerelték. a hatalmas hid nagyszilárdságu acélszerkezete mindössze 6 200 tonna súlyu. szíriában hosszú völgyhidat építettünk az orontes folyón. egyiptom részére forgóhidakat építettünk és megrendelésünk van iraktól is. több magyar tervezésű és gyártmányu híd került indiába is.

- az élet nem áll meg, mindig újabb szükségletek merülnek fel. a magyar hidtervezők és hidépítők legközelebbi munkája az új autótutak hidjainak elkészítése lesz budapest környékén, a 7-es uton és a bécs felé vezető autótutagon - mondta befejezésül sávoly pál./mti/

11.40/-n

1320

-25-

le

bb. 43. telteljesítették 1964 évi tervüket a faipari üzemek - fel-
szabadulási munkaverseny a minőség javítására és az önköltség csök-
kentésére

t/cs/hné/rj ká

1965. január 13.

a faipari vállalatok igazgatói, főmérnökei és főkönyvelői szer-
dán a földművelésügyi miniszteriumban országos tanácskozáson vitatták
meg az elmúlt év termelési tapasztalatait és az ideai feladatokat.
a tanácskozáson megjelent földes lászló, az országos erdészeti fő-
igazgatóság vezetője. mosonyi istván főigazgató-helyettes beszámoló-
jában összegezte az egyes faipari vállalatok 1964. évi eredményeit,
s kitért azokra a hiányosságokra, amelyek még zavarják a gazdaságos
termelést, az egyes üzemek tervszerű együttműködését. a soproni fa-
forgács-lemézüzem például telteljesítette termelési előirányzatait,
az üzemből kikerült butorok minősége azonban kifogásolható. külön
dicsőreget érdemel a ládaipari vállalat, amely az elmúlt évi fokozott
gyártási előirányzatát jó minőségben teljesítette, kifogásolható
azonban a gyártás viszonylag gyenge gépesítése. a gyufaipari vál-
latat 1964-ben folyamatosan ki tudta elégíteni a hazai szükségletet,
javította a belföldön fogalomba kerülő gyufa minőségét, s emellett
eleget tudott tenni a külföldi megrendelők minőségi igényeinek is.
a szentendrei kocsigyár első sorban a mezőgazdasági épületek vasalási
anyagáért, a megrendelések gyors és jó minőségben történő teljesi-
téséért kapott elismerést.

az ország faipari üzei az 1964 évi termelési érték-tervüket
108, a tizenegy hónapra számított jövedelmezőségi előirányzatukat pe-
dig 113 százalékra teljesítették.

az 1965 évi feladatokról szólva a főigazgatóhelyettes hangsú-
lyozta, hogy az eddigieknél is takarékosabban kell felhasználni
a rendelkezésre álló faanyagokat, az import visszaszorítása érdeké-
ben fokozzák mindenütt a hazai faválaszték, illetve gyártási se-
gédanyagok felhasználását. ugyanakkor az exportáló vállalatok a gyárt-
mányok minőségének további javításával tartásák meg, illetve szélesít-
sék a felvevő külföldi piacokat. az üzemek fejlesztésében a technoló-
giai megoldások korszerűsítésével párhuzamosan a gazdaságossági té-
nyezőket, a munka termelékenységének fokozását kell mindenütt elő-
térbe helyezni.

a tájékoztató előadás után az üzemek küldöttei szólaltak fel.
a tanácskozás résztvevői határozatot fogadtak el a jubileumi felsza-
badulási munkaverseny megindításáról. a versenyben a fagyártmányok
minőségének további javítását, valamint az önköltség csökkentését
tűzték fő feladatuk. egyúttal ismertették az élüzem és a szocia-
lista üzem cím elnyerésének ideai feltételeit./mti/

12. 15/-n

-26-

1320

bb. 45. időjárásjelentés

tm/gy/

1965. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti január 13-án, szerdán 13.00
órakor

párás ködös idő tovább tart

az atlanti óceán északi része felett elhelyezkedő nagy ki-
terjedésű ciklonrendszer délkeleti oldalán továbbra is meleg,
óceáni levegő árasztja el észak- és nyugat-európát, valamint
közép-európa nyugati felét, az évszakhoz képest enyhe, válto-
zékony, sokfelé szeles, csapadékos időjárást okozva. enyhe,
többfelé szeles, esős az időjárás a földközi tenger medencéjé-
ben is. ezzel szemben a szovjetunió európai területének déli
felén elhelyezkedő anticiklon hatásterületén száraz, hideg idő
uralkodik. jellemző a nyugat- és kelet-európa között fennálló
hőmérsékleti ellentétre, hogy míg az atlanti óceán partvidé-
kén az éjszaka folyamán csak plusz 6-7 fokig süllyedt a hő-
mérséklet, amely érték 10-12 fokkal magasabb, mint az elmúlt
három hét átlaga, addig a volga vidékén mínusz 25-30 fokot is
mértek. hazánkban tegnap változóan felhős volt az ég, csapadék
nem volt. az északkeleti országrész, valamint a duna-tisza kö-
ze középső részének kivételével 4-8 óráig át sütött a nap. a ke-
leti országrészben többfelé a délelőtti órákban egy-két helyen
egész napon át köd volt. néhány helyről zuzmára-képződést is
jelentettek. a hőmérséklet napközben általában mínusz 1 -plusz 4,
északkeleten csak mínusz 2-6 fokig emelkedett. ma hajnalra ál-
talanban mínusz 1-6, északkeleten mínusz 7-14 fokig süllyedt.
hegyeink hóviszonyaiban nem következett be változás. ma délelőtt
a nyugati megyékben borult, máshol felhős volt az ég. az é-
szakkeleti országrészből több helyről ködöt jelentettek. buda-
pesten kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.5 fok volt,
a sokévi átlagnál 0.3 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapes-
ten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszmitott lég-
nyomás 769 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: felhős, párás, többfelé
ködös idő. valószínűleg csapadék nélkül. gyenge, helyenként
kissé élénkebb délkeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásá-
ban lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai
hőmérséklet általában mínusz 2-6, északkeleten mínusz 6-10
fok között, egy-két helyen mínusz 10 fok alatt. legmagasabb
nappali hőmérséklet holnap általában plusz 1, mínusz 2, észak-
keleten mínusz 3-6 fok között.

a duna vízállása ma raggel 286 centiméter./mti/

13. 10/-n

-27-

1320
Pé

bb. 44. pécsi gépek a lipcsei nemzetközi vásáron

vid/lk/rj ki

1965. január 13.

szerdán különös gonddal csomagolt áruszállítmányt indítottak ut-
nak a pécsi szolana gépgyárból lipcsébe. a gyár a nagyományokhoz
híven az idén is részt vesz a lipcsei nemzetközi vásáron. míg az
előző években csak egy-egy berendezést állítottak ki, most hat kü-
lönféle hus- és konzervipari gépet mutatnak be. működés közben láthat-
ják majd az érdeklődők az új típusu automata zöldborsó töltő-ada-
goló gépet. érdeklődésre tarthat számot a hidraulikus kezelőjárda,
amely a nagytestű szarvasmarhák kötéhasítását, nyuzását könnyíti
meg. a gép, a vágólegények tetszése szerint, függőleges irányban
le és fel mozgatható./mti/

--

bb. 47. megkezdtek az üzemi próbákat rudabánya új központi kom-
presszor telepén

vid/lk/rj ki

1965. január 13.

a rudabányai vasércbánya külszíni és mélyművelésű munkahelye-
it eddig négy, egymástól távoleső, kisebb teljesítményű kompresszor-
házból látták el sűrített levegővel. ezek a berendezések az utóbbi
években gazdaságtalanná váltak, a rosszul szigetelt csöveken gyakran
megszökött a levegő, s így a kívánt hatásfokot sokszor nem tudták
elérni. ezenkívül a nagyobb részt szabadban épült vezeték a téli
hónapokban lefagytak és kiolvasztásuk sok időt igényelt. ezért a kor-
szerű gépekkel felszerelt bányában, a gazdaságosabb termelés érde-
kében, két évvel ezelőtt új központi kompresszortelep építését kezd-
ték meg. innen a sűrített levegőt szállító 4,5 kilométer hosszú cső-
vezeték már a mélyművelésű bányák meleg vágataiba, vagy pedig mé-
lyen a földbe ágyazva építették ki a különböző munkahelyekig. ezzel
megszüntették a hálózat lefagyását. az óránként több mint száz köb-
méter sűrített levegőt szolgáltató új központi kompresszortelepet
most adták át a ganz-mávag és a bányagépgyár dolgozóinak. az új berende-
zésekkel szerda reggel megkezdtek az üzemi próbákat./mti/

--

bb. 46. hevesi sándor emlékkiállítás zalaegerszegen

vid/j/rj fm

1965. január 13.

a zalaegerszegi városi művelődési házban szerdán megnyílt a
hevesi sándor emlékkiállítás. a megnyitón dr. czenner mihály, a
színháztudományi intézet osztályvezetője méltatta hevesi sándor
munkásságát, aki nagykanizsán született, s hosszú időn át szin-
házi rendező és színigazgató, többek között tíz évig a nemzeti szin-
ház vezetője volt./mti/

13.55/-n

14.40

--

-28-

le

bb. 48. 1965-ben 414.5 millió utast szállít a MÁV

t/nbj/hné/rj vg

1965. január 12.

a MÁV összegezte múlt évi munkájának eredményeit és számba-
vette az 1965. évi feladatokat. Lindner József, MÁV vezérigazgató-
helyettes a szerdán tartott sajtótájékoztatón elmondotta, hogy a vasú-
t 1964-ben nagyobb zökkenők nélkül kielégítette a népgazdaság szállí-
tási igényeit. 406.3 millió utast szállított, utasszállítási tervét
100.7 százalékra teljesítette.

az előzetes felmérések szerint 1965-ben 414.5 millió utasra kell
számítani. bár 250, korszerű személykocsival nő a járműpark, a fé-
rőhelyek száma nem nagyon emelkedik, mert 300, kisebb személykocsit
ki kell iktatni a forgalomból. a vasútot jobb szervező munkával igyek-
szik enyhíteni a zsúfoltságon. tovább növelik a személyszállító vo-
natok sebességét is.

Lindner József, MÁV vezérigazgató-helyettes ezután az áruszállí-
tási feladatokat ismertette. 1964-ben a terv szerint 107.6 millió
tonna árut kellett volna elszállítani a MÁV-nak. ezzel szemben
111.4 millió tonna árut juttatott rendeltetési helyére. különösen
nagy feladatot rétt a vasútra az import, a tranzit szállítás, amely
időnként háttérbe szorította a belföldi szállítási igények kielé-
gítését is. 1965-ben 115.5 millió tonna árut kell rendeltetési helyé-
re juttatni. ennek a hatalmas árumennyiségnek továbbításához a vasú-
t 1965-ben 4150 teherkocsit kap. /kb. 2300-2500 vagon azonban selej-
tezni kell./ a vanderő-park 52 diesel, és 18 új villanymozdonnyal
gyarapodik. a forgalom meggyorsítására nyékládházán, felsőzsolcán,
püspökladányban, balatonalmádiban, mezőzomboron, abonyban, monoron,
tuzséron és alsóórsön korszerűsítik a biztosító berendezéseket.

az áruszállítási feladatok megnövekedtek. ahhoz, hogy a MÁV ele-
get tehessen az igényeknek, az eddiginél is fontosabb az áruszállí-
tás jó megszervezése. ezért megerősítik a szállítási-tervezéssel meg-
bizott apparátust. rövid távolságokra, a szállítási feladatokat az
autóközlekedésnek kell ellátnia. a MÁV 1964-ben a 111.4 millió ton-
na áruval körülbelül 12 millió tonnát fuvarozott 30 kilométernél rö-
videbb távolságra. ezzel 5700 vasuti kocsit kötött le, amikor az
autóközlekedés egyes időszakokban szabad kapacitással rendelkezett.

a jövőben a jobb szállítási programozáshoz a MÁV felhasználja
az elektronikus számológépeket is.

/folyt. köv./

14.44/-n

-29-

15.10 Cane

le

bb. 48. / 1965-ben1. folyt./rj

a továbbiakban Lindner József, vezérigazgatóhelyettes hangsúlyozta, hogy gyorsítani kell a kocsi fordulót. ehhez azonban az szükséges, hogy a szállítató felek a rakodóhelyeken és az állomásokon gyorsítsák az áruk ki- és berakodását. több irányvonalat kell indítani.

végezetül elmondotta, hogy a nagy vasuti gócpontokon, fűtőházakban, rendezőpályaudvarokon a felszabadulási verseny során sorra születnek a felajánlások a szállítások gyorsítására, olcsóbbá tételére. ez a versenyindület nagyban hozzájárul a feladatok tökéletesebb elvégzéséhez./mti/

..-

bb 49. Ötvennyolcezer lakásfelújítás öt év alatt - a lakóház-javítás irányelvei - a házkezelési igazgatóság sajtótájékoztatója

1 kf/kf szb vg

1965. január 13.

Vertetics József, a fővárosi tanács házkezelési igazgatóságának vezetője szerdán sajtótájékoztatót tartott. elmondotta, hogy a második öt éves tervben a népgazdaság 5 milliárd forintot bocsátott a fővárosi házak javítására, rendbehozására, csinosítására. az összegből a legjelentősebb munkákra a lakóházak teljes felújítására, korszerűsítésére, mintegy másfél másfél milliárd forintot fordítottak, több mint 2200 házban 47 000 lakást hoztak rendbe. az idén 526 házban újabb 11 000 lakás teljes felújítására kerül sor. ezenkívül 4 330 épület részleges felújítását végezték el, mintegy 190 000 négyzetméter földemet cseréltek ki. emeletre-építéssel, jórészt a hki segítségével, 2 872 lakással gazdagodott a főváros négy év alatt, s az idén több mint 300 lakás épül ilyen módon. a hki eredményes munkájához tartozik, hogy évenként mintegy 7 000 régi vaskályhát váltottak fel cserépkályhával, négyezer lakásba vezették be a gázt, 800 lakásba pedig a vizet. az ideivel együtt mintegy 4 000 romos, életveszélyes, egészségtelen lakást számolnak fel öt év alatt. a hki munkáját a lakosság is egyre fokozottabb mértékben segíti. tavaly például csaknem 50 000 szerződést kötöttek a lakók a kerületi házkezelőségekkel, amelynek alapján mintegy 24 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek el.

/folyt.köv./

16.15/a

16.30 Cme

- 30 -

me

bb 49. /ötvennyolcezer... 1. folyt./- szb

a következő öt éves terv lakás-javítási irányelveiben - amit a fővárosi tanács már jóváhagyott - nincsenek ugyan különleges újdonságok, jónéhány ésszerű, a lakosságot érintő, a gazdaságosabb munkát segítő változtatást azonban tartalmaz. az előzővel egyébként azonos összeg, körülbelül 5 milliárd forint jut a következő öt éves tervben is a főváros lakóházaiba. teljes felújításra évenként 350 millió forintot fordítanak, az összeg 80 százalékát azonban koncentráltan, tömb- és sortatarozásoknál használják fel. eltérően az eddigiektől nem elsősorban a legrosszabb épületeket, hanem a leggazdaságosabban rendbehozható, korszerűsíthető lakóházakat újítják fel teljesen. a tervek szerint évenként 11 200 lakást építenek újjá. ezekkel egyidőben elsősorban a budai kerületekben, a zöldövezetekben gondoskodnak a kerítések, az elhanyagolt parkok, kertek rendbehozásáról is. a jövőben az igazgatóságok a lakóház felújítási tervet összehangolják az emeletreépítési tervekkel, s a kettőt egyidőben a kerületi hki végzi, illetve végezteti el.

a régi, rossz épületeket annyira óvják meg, hogy a lebontás-ig lakhatók legyenek. a következő tervidőszakban mintegy 2 200 lakást bontanak le. már jövőre elkészül a részletes szanálás terv, s a lakókat előre értesítik a bontási határidőről. az egy éven belül lebontásra kerülő lakásokban cserét, leválasztást, korszerűsítést, stb. nem engedélyeznek. az öt év alatt lebontásra ítélt házakban még a bérlő költségére sem végezhető korszerűsítés.

új vonás a hki irányelveiben, hogy a következő öt éves tervre energiagazdálkodási tervet készítenek a levegő szennyezettség csökkentése érdekében. a jövő évtől például, a nagykerut és a duna közötti területen, a felújításra kerülő házakban gáz, vagy modern koksztűzelésű kazánokkal korszerűsítik a központi fűtés-hálózatot, ahol pedig erre nincs lehetőség egyedi gáztűzelést igyekeznek bevezetni.

a részleges felújítások során gondot fordítanak az évek óta alácucolt lakások rendbehozására. a fővárosban körülbelül 1 500 ilyen lakás van, s ezek közül mintegy ezerből - amelyek még felújíthatók - eltüntetik a gerendákat. meggyorsítják a sok bosszúságot okozó földemcseréket. ehhez a jelenlegi 700 helyett a következő öt éves tervben 1 500 cserelakás áll majd rendelkezésre. rendszerebbé válik a házak tervszerű megelőző karbantartása. nem várják meg a lakók, a házfelügyelők bejelentéseit, hanem időközönként megvizsgálják a tetőt, a vizet, a csatorna hálózatot. nagyobb gondot fordítanak a házak közös helyiségeire, a lépcsőházakra, a kapualjakat például gyakrabban festik ki. /mti/

..-

16.28/a

1635

- 31 -

me

bb 50. mezőgazdasági szocialista brigádvezetők országos tanácskozása

t 1e-kz/tm/s ká

1965. január 13.

Szerdán a medosz székház nagytermében összeült a mezőgazdasági üzemek szocialista brigádvezetőinek első országos tanácskozása, hogy megvitassa a szocialista brigádmozgalom helyzetét, eredményeit, s meghatározza a mozgalom további feladatait. A tanácskozás elnökségében helyet foglaltak: hunya István, a medosz elnöke, a földmunkásmozgalom veteránja, Beckl Sándor, a szot titkára, Szatmári-Nagy Imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, Kovács István, a medosz főtítkára, Tisza József, a termelőségmozgalom tanács titkára, királyi Ernő földművelésügyi miniszterhelyettes, Erdei Lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke és a legkiválóbb szocialista brigádok vezetői.

A tanácskozást Hunya István, a medosz elnöke nyitotta meg, majd Kovács István, a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének főtítkára üdvözölte a tanácskozás résztvevőit.

hangsúlyozta többek között: a szocialista brigádmozgalom a mezőgazdasági üzemekben is eredményesnek bizonyult. egyaránt szolgálja mind az egyének, mind pedig a társadalom érdekeit. minden eddiginél közvetlenebbül juttatja kifejezésre a szocialista építés demokratizmusát, hiszen a szocialista brigádok közvetlenül részt vesznek a tervek kidolgozásában, a végrehajtás legjobb módszereinek kialakításában. nagy eredménye a mozgalomnak, hogy mindenütt olyan közösségeket kovácsolt, amelyben akadálytalanul bontakozhat ki a fizikai és műszaki dolgozók együttműködése, alkotó tevékenysége. ez a magyarázata rendkívül gyors terjedésének is. 1959-ben a mezőgazdasági üzemekben ötven brigád mintegy 1.500 tagja tűzte még csak célul maga elé a szocialista cím megszerzését, jelenleg pedig már kerekén 2.600 brigád körülbelül 40.000 dolgozója versenyez a megtisztelő cím elnyeréséért, illetve megtartásáért.

nyíltan meg kell mondani azonban azt is, - mondotta a főtítkár -, hogy a mozgalom még ennél is eredményesebb volna, ha a szakszervezeti és az állami vezetők jobban segítenék a brigádok munkáját, többet foglalkoznának a brigádok tagjaival, s az eddiginél is szélesebbkörűen vonnák be őket a gazdaságok problémáinak megoldásába. a szakszervezet elnöksége a továbbiakban is fontos feladatának tartja a szocialista brigádmozgalom segítségét. meggyőződése ugyanis, hogy a szocialista brigádok úgy mint eddig, az elsők között haladnak az 1965-ös évi népgazdasági terv mezőgazdasági üzemekre vonatkozó feladatainak teljesítésében. /folyt. köv./

16.37/a

- 32 -

1650

bb 50./ mezőgazdasági...../ 1.folyt./s

Kovács István megnyitója után királyi Ernő földművelésügyi miniszterhelyettes tartott előadást a mezőgazdasági szocialista brigádok munkájának eddigi tapasztalatairól és további feladatairól. bevezetőben hangsúlyozta: ez az első olyan tanácskozás, amelyen a termelőségmozgalom szocialista brigádjainak vezetői, képviselői is részt vesznek. a közös gazdaságokban 1963-ban jöttek létre a szocialista címért küzdő első kollektívák, s az év végére már 172 brigád nyerte el a megtisztelő címet. az elmúlt évben további 550 brigád alakult.

A versenymozgalom a mezőgazdaságban, s ezen belül a termelőségmozgalomban már eddig is sok sikert hoztak. bizonyítja ezt, hogy a termelőségmozgalom országos termelési versenyében legjobb helyezést elért gazdaságok eredményei jóval meghaladják az országos átlagot. a minisztertanács vándorzászlájával és oklevelével tavaly kitüntetett szövetkezetek például holdanként 5.2 mázsával több kenyérgabonát, 7.6 mázsával több kukoricát, 100 szántóegységenként 7.756 literrel több tejet és 50.2 mázsával több húst termeltek az országos átlagnál. ezen az alapon joggal lehet bizni abban, hogy a szocialista brigádmozgalom létrejötte és terebélyesedése elősegíti a termelőségmozgalom termelési, gazdálkodási feladatainak sikeres megvalósítását.

az a tény, hogy a termelőségmozgalom egy részében szocialista brigádok működnek, bizonyosága a parasztság szocialista tudata fejlődésének, annak, hogy a termelési viszonyok megváltozása után megváltozik a munkához való viszony is. ez az alapja annak, hogy a falun is mind szélesebb körben bontakozik ki a társadalom anyagi szükségleteinek kielégítéséért érzett felelősségtudat, a magasabb szakmai és általános műveltség megszerzésére irányuló készség és a szocialista emberhez méltó életmód. külön üdvözöljük a termelőségmozgalom szocialista brigádjait azért is, mert ezeknek a tagjai tették meg a leghosszabb és tegyük hozzá, egyben a legnehezebb utat, amíg az egyéni kisparaszti gazdálkodástól a kollektív munkáig, a szocialista brigádokig jutottak.

a miniszterhelyettes megemlítette: örvendetes tény, hogy a mezőgazdasági szocialista brigádmozgalomban igen szép számmal vesznek részt a fiatalok és a nők. sőt, a mezőgazdaságban, s elsősorban a termelőségmozgalomban tulajdonképpen ők indították meg ezt a mozgalmat.

/folyt. köv./

16.44/a

- 33 -

bb 50./ mezőgazdasági..../ 2.folyt./s

a mezőgazdasági szocialista brigádmozgalom további feladatairól szólva, királyi ernő miniszterhelyettes a legfontosabbnak jelölte meg, hogy a már működő brigádok megerősödjenek, munkájuk hatékonysága fokozódjék, s hogy vállalkosaik teljesítésével mind nagyobb mértékben járuljanak hozzá a falu gazdasági és társadalmi feladatainak megoldásához.

Kovács István és királyi ernő előadását követő széleskörű vitában a felszólalók hangsúlyozták: óvakodni kell a mozgalom pusztán mennyiségi szemléletű értékelésétől, s rámutattak arra is, hogy a szocialista brigádmozgalom csak ott lehet igazán eredményes, ahol az alacsonyabb szintű formákban is eleven és sokrétű verseny alakul ki a dolgozók között. A vita befejeztével bejelentették, hogy Losonczy Pál földművelésügyi miniszter 13 szocialista brigádvezetőnek a mezőgazdaság kiváló dolgozója kitüntetést adományozta. A kitüntetéseket királyi ernő földművelésügyi miniszterhelyettes adta át./mti/

--

bb 56. meghalt ifjú Turner Lajos

tm/s bs

1965. január 13.

hosszu betegség után elhunyt ifj. Turner Lajos, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete és a Magyar Partizán Szövetség tagja. Hamvasztás előtti búcsúztatása január 15-én, pénteken fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

bb 57. a rendőrség kérése

bc/tr/s zs

1965. január 13.

A rendőrség kéri annak a személygépkocsinak vezetőjét és utasát, amely január 8-án 18 óra 30 perckor Kecskemét felől Budapest felé haladt és Sári község határában a 32-33 kilométer-közötti útszakaszon találkozott egy szembehaladó kétfogatu Lovaskocsival és a Lovaskocsit pár méter távolságra követő autóbusszal, hogy tanukénti kihallgatásra személyesen jelentkezzenek a Pest megyei Rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztályán, Budapest, VI. Aradi utca 20, földszint 1, telefon: 124-278, 197 mellék./mti/

--

16.50/a

- 34 -

bb 54. mintegy 170 kilométeres szakaszon beállt a Tisza - a Velencei tó újra befagyott

i sb/tm-lm vg

1965. január 13.

Az utóbbi napokban erősödött a hideg a Tisza felső szakaszán. A mínusz 10-13 fokos fagyok 5-6 centiméter vastagra hizlalták a folyó jégtábláit. A zajlás is erősödött, majd pedig a Tisza-öki duzzasztóműben megakadt és szorosan egymás mellé sorakozott jégtáblák két nap alatt mintegy 170 kilométer hosszú szakaszon fagyasztották be a vizet. A vízrajzi szakemberek véleménye szerint a jégtakaró egy, legfeljebb két nap múlva a Szovjet-magyar határig terjed. A Tisza középső és alsó szakaszán még majdnem fél fok melet a víz. Így a zajlás szörványos, és csak a víztükörnek alig 10-15 százalékát fedik jégtáblák.

A Velencei tavon december utolsó napjaiban jelent meg a jég. A múlt héten már befagyott a tó, de a hétvégi enyhéség és a szél feltörte a jeget. A szerdai jelentések szerint most újra beállt a tó. A jég vastagsága eléri az 5 centimétert, partközelségben járható, a tó közepén viszont veszélyesen vékony, mindössze egy-két centiméteres jég borítja a vizet. A Balatonon is megkezdődött a jegesedés, de most is csak félig fedi a tavat. A Dunán és mellékfolyóin azonban még a zajlás sem indult meg./mti/

--

bb 55. dr. Ajtai Miklós előadása az MSZMP politikai akadémiáján

t sz/gk-lm vg

1965. január 13.

A Magyar Szocialista Munkáspárt politikai akadémiájának előadássorozatában szerdán dr. Ajtai Miklós, az MSZMP politikai bizottságának póttagja, az országos tervehivatal elnöke az 1965. évi népgazdasági terv fő kérdéseit ismertette. Az építők rózsá Ferenc művelődési házában megtartott előadáson megjelent Rónai Sándor, az MSZMP politikai bizottságának tagja, nyers rezsó, az MSZMP központi bizottságának titkára, a politikai bizottság póttagja. Jelen volt a központi bizottság, az elnöki tanács és a forradalmi munkás-paraszt kormány főbb tagja, politikai és gazdasági életünk számos képviselője./mti/

--

16.55/a

- 35 -

1735

Me

Me

bb 51. ismét megélénkültek a mezők: békésben, baranyában, hajdu-bírnarban traktorok száza szántanak, somogyban a korai borsó alá készítik a magágyat

ö vid cs/tr szb ká

1965. január 13.

az ország déli részén már a múlt hét végén erősen megvékonyodott, illetve több megyében teljesen elolvadt a mezők hóbundája. a legutóbbi napokban pedig a csapadékos enyhéséget többnyire derült, száraz, a szokottnál még mindig enyhébb idő váltotta fel. a déli országrészekben a szinte tavaszias verőfényben ismét megélénkültek a szántóföldek: a traktorok száza vonultak ki a őszi csapadék miatt helyenkint elmaradt mélyszántás pótlására. a talajviszonyok - a gyenge fagykéreg révén - most általában kedvezőbbek, mint november végén, vagy december elején voltak, s így a teljesítmények általában kielégítőek. számos termelőüzemben nyújtott, vagy kettős műszakban dolgoznak a traktoros brigádok.

a békés megyéből érkezett legutóbbi jelentések szerint az orosházi és a dévaványai géppálya körzetében főleg az sz-100-as nehéz, láncfalpas traktorokkal kezdtek újra a szántást. többnyire este 7-8 óra között kezdenek, s másnap a déli órákig dolgoznak, amíg a talaj fagykérgé megbirja a gépeket. a mezőkovácsházi géppálya 13 láncfalpasa két műszakban dolgozik. nehezebb helyzetben vannak a traktorosok a gyomai és a szeghalmi szikes talajokon: itt csak a partosabb részekben birja el a talaj a láncfalpasokat. a békés megyei közös gazdaságok tábláin naponta körülbelül 1 500 holddal gyarapszik a friss szántás. hasonlóan jó ütemű munkáról érkezett tudósítás a hajduságból. itt kereken 40 000 hold terület maradt szántatlan a termelőszövetkezetekben. most a géppálya és a szövetkezeti traktorosbrigádok nagy erővel fogtak ismét munkába. jelenleg 50 láncfalpas, nagyteljesítményű gép szánt a hajdusági földeken.

a mecsek vidékén szerdán valamennyi géppálya körzetében megindultak a traktorok, s nyújtott műszakban estig dolgoztak. a közös gazdaságok erőgépeinek körülbelül fele állt eddig munkába. a többnyire verőfényes, enyhe időben egy-egy traktor 4-5 holdat szánt fel. a mecseki hegyháton inkább éjszaka dolgoznak, hogy a lejtőkön az esetleges olvadások miatt meg ne csusszanak a gépek. a szakemberek úgy számítják, hogy kedvező időjárás esetén két hét alatt végeznek az őszi elmaradt 50 000 holdnyi mélyszántással. ugyanakkor nagy erővel megkezdtek az őszi gabonavetések fejtrágyázását is: jelenleg száz gép szórja a műtrágyát a szövetkezeti és állami gazdaságok tábláin.

/folyt.köv./

17.05/a

1735

- 36 -

bb 51. /ismét megélénkültek... 1. folyt./- szb

somogyban harmadik napja tart a derült „tavaszias”, időjárás, s a géppályák, termelőszövetkezetek traktoros brigádjai mindenütt folytatják az őszi elmaradt mélyszántást, illetve hordják az istállótrágyát a tavaszra alá. a marcali géppálya körzetében tíz láncfalpas gép dolgozik, a barcsi vörös csillag termelőszövetkezet határában hat vontató a trágyát hordja, ugyanennyi traktor pedig reggeltől estig szánt. a drávamenti tótujfalusi határterület termelőszövetkezetében öt traktorral szerdán reggel megkezdtek a magágykészítést a korai cukorborsó alá. a januári verőfény sokhelyütt kicsalogatta az embereket a háztáji kertekbe is: helyenkint nozzáfoztak a mákvetések előkészítéséhez. /mti/

bb 52. törpe kajmánok érkeztek a fővárosi állatkertbe

i kz/ ká-lm bs

1965. január 13.

korallszírti halakkal, tányér-lazacokkal és törpe kajmánokkal gyarapodott a fővárosi állatkert állománya. az új lakók közül elsősorban a különleges formájú és színű árgus- és ezüstös holdhalak tartanak számot érdeklődésre. a terrárium újdonságai, a törpe kajmánok, még egészen fiatalok - alig nagyobbak a zöldgyiknál, de kitűnően érzik magukat, jó az étvágyuk, s így remélhetőleg hamarosan eredeti „törpeségükben”, láthatják majd őket az érdeklődők. /mti/

bb 53. halálos baleset csengődön

vid j-lm fm

1965. január 13.

halálos baleset történt csengődön. eke imre 63 éves csengődi lakos a budapestre érkező személyvonat lépcsőjén állt, leszálláshoz készülődött, de a sikos lépcsőn megcsuszott és a mozgó vonat mellé zuhant. súlyos fejsérülésébe a helyszínen belehalt. a szerencsétlenséget az idős ember vigyázatlansága okozta. /mti/

17.10/a

18.00 Cene

- 37 -

bb 58. albert schweitzert,

k di/hné-lm zs

1965. január 13.

a nobel békedíjas tudóst és filozófust 90. születésnapja alkalmából szakasits árpád, az országos béketanács elnöke táviratban üdvözölte, munkásságához további sok sikert kívánt./mti/

bb 59. szerkesztőségek figyelmébe!

-lm zs

1965. január 13.

1965 január 13-1 bb 41-es számú hírünk /vegyen részt a főváros egész ifjúsága.../ második mondata helyesen így hangzik:

„a tanácskozáson - amelyen részt vett és felszólalt méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára és szépvölgyi zoltán, a budapesti pártbizottság titkára - azokkal a feladatokkal foglalkoztak, amelyek az ezévi népgazdasági terv végrehajtásának elősegítésében a kisz budapesti szervezeteire hárulnak.../mti/

bb 60. megjelent lenin összes műveinek hatodik kötete

k if/tr-lm fm

1965. január 13.

a kossuth könyvkiadó gondozásában. a sorozat legújabb könyve a „mi a teendő? mozgalmunk égető kérdései„ című munkát, valamint az 1902 január-augusztus között írt műveket tartalmazza./mti/

17.35/a

- 38 -

18.05

bb 61. varsóban rendezik első külföldi kiállítását a magyar tudományos akadémia

i ms/hné-lm zs

1965. január 13.

szombaton nyílik meg varsóban a tudomány és kultúra palotájában a magyar tudományos akadémia első külföldi kiállítása. ebből az alkalomból szerdán major máté akadémikus vezetésével háromtagú akadémiai küldöttség utazott a lengyel fővárosba.

a varsói kiállítás szemléltető képet ad a legfőbb magyar tudományos testület szervezetéről, feladatairól, intézményeinek munkájáról, a magyar tudomány legújabb eredményeiről. a 33 nagyméretű tablóból 13 a magyar-lengyel történelmi kapcsolatokat érzékelteti. látható lesz a kiállításon 1. ulászló 1141-ből származó oklevele is, az első ismert lengyel királyi kézjeggyel. bőséges anyag foglalkozik a rákóczi-felkelés, az 1831-es lengyel, és az 1848-as magyar szabadságharc idején fennállott magyar-lengyel kapcsolatokkal. többek között bemutatja a tárlat rákóczi ferenc híres breznai pátensét, petőfi és bem levelezésének több darabját. a kulturális kapcsolatokra utal többek között liszt chopinról készített rajza és chopin életrajza, eötvös lorándnak a krakkói egyetemen történet disz doktori beiktatása, ady endre: ének a visztulán című versének lengyel fordítása.

több tábla ismerteti a magyar műszaki és kémiai kutatásokat. a lengyel-magyar tudományos együttműködést példázzák a bemutatott geomorfológiai térképek, valamint a mintegy 600 kötetes tudományos könyvkiállítás számos darabja. a könyvkiállítás az utóbbi évek tudományos terméséből az akadémia tagjainak és intézeteinek tudományos eredményeit tartalmazó, szép kiállítású, magyar és idegennyelvű könyvekből ad gazdag válogatást./mti/

bb 62. „alabárdos,, a várban

t kf/tm szb bs

1965. január 13.

stilszerű, a környék hangulatához illő étterem nyílik a várban az országház utca elején. a várbeli „alabárdos,, mindenben különlegessége, újdonsága lesz vendéglátóiparunknak.

/ folyt.köv./

18.15/a

- 39 -

18.05

bb. 62./,, alabárdos,,.... folyt./-szb

két kis helyiségében 60 személy fér el egyszerre az asztaloknál. a leveseken - a csordás, a palóc, a teknőc, az ökörszálylevesen - kívül valamennyi ételt a vendég asztalánál készítenek el, fejeznek be öt-hat perc alatt. így az étkezéseket látványosságyszámba menő ceremónia előzi meg. az alabárdos-speciálitáshoz például a tálaló-asztalkán serpenyőben párolják a ragut, a sonkát, a csirkemájat, a zöldborsót, a szalonnát, majd mindezt kenyakkal „égetik”, és vörösborral oltják el. a szelet husokat forrón, lángoló kardra fűzve hozzák az asztalhoz. nyársonsült jércse, betyárpecsenye, tordai ürücomb, őzfielé, nyulszelet, fácán, fogas, rák-pörkölt, francia halászlé, s még jónéhány különleges-ség található a gazdag étlapon. a vendégek milanyagból készült alabárdos-figurát kapnak ajándékba, s kívánságra megkapják bármelyik étel receptjét.

az alabárdos csütörtökön délután nyit, s kedd kivételével naponta 16 órától éjjel egy óráig fogadja a vendégeket. ugyanabban a házban épül és áprilisban nyílik meg a pinceborozó és bár. /mti/

bb 63. raszler károly grafikai tárlata a dürer teremben

k tf/tr-lm fm

1965. január 13.

raszler károly grafikusművész munkáiból szerdán megnyitották a bajcsy zsilinszky uti dürer teremben a képcsarnok vállalat idei első kiállítását. az anyagban több mint 30 művet sorakoztatja fel a mester. munkásságát - a megnyitó ünnepségen dr. fehér zsuzsa művészettörténész méltatta.

a kiállítást január 27-ig tartják nyitva. /mti/

19.05/a

19.05.01

- 40 -

me

bb 64. időjárásjelentés

gk szb bs

1965. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. január 13-án, szerdán 19 órakor:

a párás, ködös idő tovább tart

várható időjárás csütörtök estig:

felhős, párás, többfelé ködös idő. a nyugati natárvidéken ónos szitálás, ónoseső lehetséges. gyöngye, helyenként kissé élénkebb délkeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet nappal általában plusz 2 - minusz 2, északkeleten minusz 3 - minusz 6 fok között. /mti/

- v é g e -

o

21.20/a

- 41 -

1/ka

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, 8., Ném utca 6-7. Telefonsz.: 100-400, 360-500
A szerkesztésért és kiadásáért a vezetőigazgató felel.

mti belső hírek

1965. január 14.

bb 1. ezer levél egy fikuszon

vid ká/sk szb ká

1965. január 14.

najduszoboszlón, a kossuth termelőszövetkezet üvegházaiban több mint 100 fikuszt nevelnek a további szaporításokhoz. e fikuszek közül a legnagyobb egy 10 esztendő, három méter magas példány, amelynek csúcsa az üvegház kupolájáig ér. a fává terebélyesedett fikusznak 1000 levele van. a kedvelt dísznövény szaporítása január második felében kezdődik. /mti/

--

bb 2. veréb-invázió szegeden - ötvenezer madár szállta meg a fákat

vid ká/tr szb ká

1965. január 14.

a szegedi korzón verebek hada szállta meg az öreg platánokat. a látvány eléggé szokatlan, mert más években ilyen tömeges invázióra még nem volt példa. legalább ötvenezerre tehető a hivatlan vendégek száma és a kora esti órákban fülsiketítő hangversennyel hívják fel magukra a figyelmet. szinte azonos időpontban gyülekeznek és fél óra alatt megtöltik a kiszemelt fák ágait. a nagyárvu előző évi azzal magyarázható, hogy az enyhe tél miatt egyes fákról nem peregtek le teljesen a levelek, sok a száraz lombzat, s ez jó búvóhelyet, biztonságos szállást nyújt a verebeknek. szívesen ütnek itt éjszakai tanyát azért is, mert az utcai lámpák fénye elriasztja, távol tartja a bagolyfélét és az egyéb ragadozókat. reggel aztán bucsút mondanak, s két-három-százas csapatokban indulnak a peremvárosokba. a verébhád kilakotatása illetékeseknek nem kis gondot okoz. /mti/

--

- 1 -

me